

CONSELL COMARCAL
DEL BAIX EMPORDÀ

SiAD Servei d'Informació
i Atenció a les Dones

III- PLA COMARCAL D'IMPLEMENTACIÓ DE POLÍTIQUES D'IGUALTAT DEL BAIX EMPORDÀ 2017-2021

Amb la col·laboració de

 Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

ÍNDEX

- 1- PRESENTACIÓ
- 2- ANTECEDENTS
- 3- MARC CONCEPTUAL
- 4- MARC NORMATIU
- 5- METODOLOGIA
- 6- OBJECTIU GENERAL DEL PLA
- 7- PRINCIPIS ORIENTADORS DEL PLA
- 8- PLA D'ACCIÓ
- 9- MECANISMES D'IMPLEMENTACIÓ, COORDINACIÓ, SEGUIMENT, AVALUACIÓ I DIFUSIÓ DEL PLA
- 10- ANNEX I: DIAGNOSI

III - PLA COMARCAL D'IMPLEMENTACIÓ DE POLÍTIQUES D'IGUALTAT DEL BAIX EMPORDÀ 2017 - 2021

1- PRESENTACIÓ

La igualtat d'oportunitats entre dones i homes és un dret universal relacionat amb la dignitat i la llibertat humanes i lligat al principi de no discriminació. Malgrat això les dones i els homes han construït la seva realitat a partir de normes culturals basades en el predomini dels homes sobre les dones. La nostra és una societat basada en un model patriarcal en la qual s'atribueixen espais d'actuació diferents en funció del sexe de les persones.

Des de la Unió Europea es desenvolupen Programes d'Acció i polítiques encaminades a aconseguir la igualtat de drets per a totes les persones que es troben en situació de desigualtat, i es promouen canvis en la legislació dels països, per tal que adoptin decisions polítiques tendents a l'eradicació de les desigualtats existents per raó de gènere. La realitat però continua presentant evidències de la persistència de desigualtats entre la situació de les dones i els homes en molts àmbits. Les polítiques públiques han de corregir les situacions discriminatòries entre dones i homes, i al mateix temps, han de dissenyar polítiques transformadores i innovadores que situïn a les dones i els homes en una posició real d'igualtat de drets i de reconeixement.

Per tot això, segueixen sent necessaris plans d'acció que aconseguixin que les dones i els homes es desenvolupin lliurement i que participin activament i equilibradament en tots els àmbits, públics i privats, sent protagonistes en la defensa dels seus drets. Els plans de polítiques d'igualtat són els instruments que tenen les administracions per treballar en aquest sentit.

D'altra banda, el juliol de 2015 va entrar en vigor la Llei 17/2015, del 21 de juliol, de la Generalitat de Catalunya, que té com a objectiu establir i regular els mecanismes i els recursos per a fer efectiu el dret a la igualtat i a la no-discriminació per raó de sexe en tots els àmbits, etapes i circumstàncies de la vida.

La Llei 17/2015 també estableix les funcions dels ens locals de Catalunya per a col·laborar i treballar per a la igualtat efectiva entre homes i dones.

El present document doncs, té com a propòsit establir un marc d'actuació de les polítiques de dones a la Comarca del Baix Empordà per al període 2017-2021. Amb la seva elaboració i posterior aprovació, el Consell Comarcal del Baix Empordà vol refermar el seu compromís de progrés per als municipis de la comarca i cap a una societat més justa i igualitària.

2- ANTECEDENTS

El Ple Consell Comarcal del Baix Empordà va aprovar, el 25 de juliol del 2005, el pla de promoció de polítiques d'igualtat pel període 2005-2007.

Inicialment les actuacions que es van prioritzar van ser per a la prevenció i atenció a dones víctimes de violència masclista.

Al darrer trimestre de 2007 es va posar en funcionament el Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) i una de les seves funcions va estar ordenar i coordinar les diferents activitats desenvolupades des de diferents àrees i serveis del Consell per la implementació del Pla.

El 14 d'abril de 2008, el Ple del Consell Comarcal, va aprovar el II Pla Comarcal de promoció de Polítiques d'Igualtat del Consell Comarcal del Baix Empordà pel període 2008-2010.

Aquest Pla va ser prorrogat dues vegades, la segona pròrroga finalitza al 2016.

Partint de l'experiència d'aquests anys i del treball desenvolupat, durant 2016 s'ha actualitzat la diagnosi de la situació de les dones a la comarca i a partir d'aquest anàlisi i de l'avaluació del treball desenvolupat s'han elaborat les noves línies estratègiques per a la implementació de polítiques d'igualtat a la comarca.

La diagnosi s'ha realitzat tenint en compte el treball realitzat des de diferents àrees i serveis del propi Consell Comarcal i ajuntaments. També de les aportacions de les associacions de dones de la comarca i de dades sobre el territori, demogràfiques de formació i ocupació.

El Pla contempla la participació dels ajuntaments que conformen la comarca del Baix Empordà, atès que cal la implicació i la col·laboració de totes les parts implicades per fer realitat la plena igualtat entres dones i homes.

Durant la vigència del II Pla es van adherir a aquest els ajuntaments de St. Feliu de Guíxols, Sta. Cristina d'Aro, Castell-Platja d'Aro i s'Agaró, Palamós i La Bisbal d'Empordà.

El període de vigència del nou Pla Comarcal de promoció de polítiques d'igualtat del Baix Empordà es preveu pels anys 2017-2021.

L'impuls i la coordinació en el disseny, aprovació i implementació del Pla Comarcal de promoció de polítiques d'igualtat es porta a terme des de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Baix Empordà, concretament des del SIAD (Servei d'Informació i Atenció a les Dones).

El Pla té un caràcter integral i vol abastar de forma transversal tots els àmbits i àrees d'intervenció comarcal i ser un instrument per a l'aplicació de l'enfocament integral de gènere garantint l'aplicació del principi d'igualtat. Per aconseguir això té en compta la implicació d'altres agents que tenen incidència en la qualitat de vida de les dones de la comarca.

3- MARC CONCEPTUAL

El principi d'igualtat està recollit a l'article 14 de la Constitució i estableix que "Tots els espanyols són iguals davant la llei sense que pugui prevaler discriminació alguna per raó de naixement, raça o sexe". Pressuposa que els homes i les dones tinguin les mateixes garanties de plena participació en totes les esferes. És un concepte bàsic per l'aplicació de la perspectiva de gènere, ja que té per objectiu buscar el benefici per igual als homes i dones, perquè aquests i aquestes puguin desenvolupar plenament les seves capacitats i millorar les seves relacions entre si i en l'entorn que els envolta.

Seguint el Pla estratègic de polítiques de dones del Govern de la Generalitat de Catalunya 2012-2015, durant els darrers anys, el concepte d'igualtat ha estat analitzat i reinterpretat, de manera que ha quedat configurat per una definició molt més àmplia que aglutina tant l'òptica subjectiva com la visió estructural, i hi confereix un caràcter multidimensional. Ara, parlem d'igualtat efectiva entre homes i dones, que inclou les dimensions següents¹:

1. **Igualtat formal**, entesa com a afirmació de la igualtat de drets entre dones i homes en la normativa.
2. **Igualtat de tracte**, entesa com a absència de tota discriminació directa i indirecta per raó de sexe.
3. **Igualtat d'oportunitats**, entesa com a compensació de les desigualtats existents en les condicions i posicions de dones i homes.
4. **Equitat de gènere**, entesa com a valoració i presa en consideració de la diversitat i les diferències entre dones i homes.

En aquest marc, des de l'administració local tenim l'obligació i la responsabilitat de l'aplicació i el desenvolupament del principi d'igualtat efectiva tenint present aquestes

¹ Pla estratègic de polítiques de dones del Govern de la Generalitat de Catalunya 2012-2015

dimensions que es perceben, sobretot, al dia a dia des del món local. Hem de vetllar per garantir i promoure la seva aplicació en tots els àmbits de desenvolupament de les dones, des d'una perspectiva transversal real. És indispensable que les dones desenvolupin les seves potencialitats i capacitats i tendir, amb la seva aportació, cap a una societat més justa i igualitària.

4- MARC NORMATIU

En els darrers anys s'han desplegat un seguit de normes i lleis per tal de fer efectiva la igualtat entre dones i homes, és per això que el marc normatiu és extens; existeix normativa internacional, europea, estatal i catalana. En aquest apartat només volem anomenar les diferents Lleis i Decrets per aquest fi².

- Estatut d'autonomia de Catalunya (2006).
- Llei 11/1989, del 10 de juliol, de creació de l'Institut Català de la Dona.
- Llei 11/2005, del 7 de juliol, per la qual l'Institut Català de la Dona passa a denominar-se Institut Català de les Dones.
- Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista.
- Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern: article 36.3, que estableix que els avantprojectes de llei han d'anar acompanyats d'un informe d'impacte de gènere que avaluï la incorporació de la perspectiva d'igualtat de gènere a la norma.
- Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, que estableix que els projectes de disposicions reglamentàries han d'anar acompanyats d'una memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures que contingui un informe d'impacte de gènere (64.3d).
- Decret 162/2002, del 28 de maig, de modificació del Decret 107/1987, de 13 de març, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, amb l'objecte de promoure l'ús d'un llenguatge simplificat i no discriminatori i de la terminologia catalana normalitzada (DOGC 3660, de 19 de juny).
- Decret 460/2004, del 28 de desembre, del Consell Nacional de Dones de Catalunya i de creació de les assemblees territorials de dones de Catalunya (DOGC núm. 4291).

- Decret 60/2010, d'11 de maig, de la Comissió Nacional per a una Intervenció Coordinada contra la Violència Masclista (DOGC núm.5628).
- Resolució ASC/437/2007, del 5 de febrer, per la qual es dóna publicitat a l'Acord de Govern de 14 de març de 2006, relatiu a la producció i al desenvolupament d'estadístiques desagregades per sexes.
- Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

5- METODOLOGIA

Per actualitzar el Pla i aprovar-lo pel període 2017-2021 es parteix de l'experiència del Pla anterior i de les dades de diferents estudis i memòries de diferents àrees i serveis del Consell Comarcal.

Per fer la diagnosi² s'han actualitzat dades quantitatives sobre el territori, la població, l'ocupació i la formació.

També s'han mantingut entrevistes amb personal tècnic de les diferents àrees i serveis del Consell Comarcal i dels municipis.

Finalment es compta amb l'opinió i les aportacions de les diferents associacions de dones de la comarcal i d'entitats que desenvolupen projectes adreçats a la població.

A partir dels resultats de la diagnosi i incorporant els preceptes del Pla estratègic de polítiques de dones del Govern de la Generalitat de Catalunya 2012-2015, s'ha elaborat el present Pla. El Pla ha d'assegurar que la perspectiva de gènere s'aplica transversalment des de totes les àrees del Consell Comarcal i en els municipis que siguin adherits.

El pla doncs, té com a objectiu oferir un marc de referència pels diferents municipis que vulguin, en qualsevol moment desenvolupar actuacions amb perspectiva de gènere i per definir actuacions a implementar anualment en matèria de gènere i igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

6- OBJECTIU GENERAL DEL PLA

El Pla Comarcal d'Implementació de Polítiques d'Igualtat del Baix Empordà 2017-2021 segueix el Pla estratègic de Polítiques de dones del Govern de la Generalitat de Catalunya 2012-2015 i vol aconseguir d'un instrument per a:

² Document annex al Pla

Planificar i desenvolupar una acció integradora que contribueixi a la construcció d'una comarca, el Baix Empordà, en la qual homes i dones puguin desenvolupar els seus projectes de vida i les seves expectatives, és a dir, una comarca més igualitària, justa i equitativa per a dones i homes, i lliure de violència masclista.

La missió del Pla Comarcal de polítiques d'igualtat del Baix Empordà 2017-2021 s'inspira en el Pla estratègic de polítiques de dones del Govern de la Generalitat de Catalunya. Pel seu àmbit comarcal el Pla vol ser un element dinamitzador i facilitador del seguiment i la implementació de les polítiques estratègiques de gènere als diferents municipis de la comarca que s'adhereixin.

L'objectiu general del Pla és:

Desplegar les accions del Pla Comarcal d'Implementació de Polítiques d'Igualtat del Baix Empordà potenciant la coordinació i el treball conjunt entre els diferents àmbits d'actuació del Consell Comarcal del Baix Empordà i dels municipis que el conformen per tal de treballar conjuntament per la igualtat efectiva de les dones i els homes.

7- PRINCIPIS ORIENTADORS DEL PLA

Segons la Llei 17/ 2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, les polítiques i actuacions dels poders públics s'han de regir pels principis següents:

- Transversalitat de la perspectiva de gènere i de les polítiques d'igualtat de gènere.
- Equilibri entre el mercat de treball i el treball domèstic i de cura de les persones i coresponsabilitat en el treball.
- Eradicació de la violència masclista.
- Apoderament de les dones.
- Democràcia paritària i participació paritària de les dones i homes en afers públics.
- Perspectiva de dones.
- Justícia social i retribució de la riquesa.
- Ús no sexista ni estereotipat del llenguatge.

Segons l'Institut Català de les Dones les estratègies principals que han de regir les polítiques de dones són :

- L'Apoderament
- La transversalitat de gènere

A més d'aquest principis cal comptar amb la **participació** activa de la ciutadania i del moviment associatiu, atès que és imprescindible per incrementar l'autonomia de les dones i potenciar el seu poderament.

8- PLA D'ACCIÓ

A continuació es presenta la planificació de l'actuació del Consell Comarcal del Baix Empordà i els ajuntaments adherits al Pla pel període 2017-2021.

Aquest pla d'acció té com a principal objectiu facilitar un marc d'actuació a nivell comarcal per impulsar implementar polítiques d'igualtat a la Comarca.

El desenvolupament del Pla dependrà de la voluntat d'implementar-ho i dels ajuntaments i dels diferents agents socials de la comarca. Cal que es destini temps i recursos per fer possible el desplegament adequat de les polítiques d'igualtat a tota la comarca.

Línia estratègica 1: Articular el compromís institucional amb la igualtat de gènere del Consell Comarcal i dels ajuntaments adherits al Pla.

Objectiu 1.1 – Posar en el centre de les polítiques comarcals la igualtat de gènere, garantint les condicions perquè les polítiques d'igualtat es prioritzin i es consolidin.

- 1.1.1. Aprovar per ple l'actualització del Pla Comarcal de polítiques d'igualtat 2017-2021 amb el compromís per part del Consell Comarcal i els ajuntaments adherits en el seu desenvolupament i implementació.
- 1.1.2 Donar a conèixer l'actualització del Pla a totes les àrees i serveis del Consell Comarcal.
- 1.1.3 Donar a conèixer l'actualització del Pla a tots els ajuntaments de la comarca.

- 1.1.4 Posada en marxa del Pla establint el sistema d'implementació a tot el territori.
- 1.1.5 Donar suport tècnic especialitzat als ajuntaments adherits que ho sol·licitin per implementar, fer el seguiment i l'avaluació d'accions de polítiques d'igualtat al seu municipi.
- 1.1.6 Establir òrgans d'implementació, seguiment i avaluació del Pla.
- 1.1.7 Fer del Pla comarcal uns instrument per a la promoció de polítiques d'igualtat als ajuntaments de la comarca, fent possible l'adhesió al Pla dels ajuntaments que així ho considerin, augmentant el nombre d'ajuntaments adherits.

Objectiu 1.2 – Continuar incorporant la perspectiva de gènere en totes les àrees i serveis del Consell Comarcal i dels ajuntaments.

- 1.2.1 Promoure i fomentar formació específica sobre l'incorporació de la perspectiva de gènere adreçada al personal tècnic i polític del Consell Comarcal i dels ajuntaments.
- 1.2.2 Elaboració i implementació d'un Pla d'Igualtat intern del Consell Comarcal seguint les directrius de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, de la Generalitat de Catalunya.
- 1.2.3 Promoure l'elaboració de plans d'igualtat interns als ajuntaments de la Comarca i donar suport tècnic especialitzats als que ho sol·licitin.
- 1.2.4 Revisar els sistemes d'informació estadística del Consell Comarcal i incloure dades segregades per sexe.
- 1.2.5 Revisar la comunicació i el llenguatge aplicant la perspectiva de gènere i l'ús de llenguatge no sexista.

Objectiu 1.3 – Continuar i reforçar el treball de sensibilització i suport a la ciutadania per contribuir a transformar les relacions de gènere.

- 1.3.1 Estudiar la manera de poder desplegar el punt d'igualtat i Atenció a les Dones a diferents municipis de la Comarca, per poder arribar a totes les dones.
- 1.3.2 Continuar amb el treball en xarxa entre els diferents serveis d'igualtat municipals i comarcals, promovent accions conjuntes.

- 1.3.3 Realitzar activitats d'informació i difusió en matèria de polítiques de dones i d'impacte de gènere en els mitjans de comunicació comarcals.
- 1.3.4 Visibilitzar i posar en valor les aportacions de les dones a la cultura, la ciència, la filosofia... fent accions divulgatives.
- 1.3.5 Oferir espais i activitats a les dones de diferents municipis de la comarca per respondre a les seves necessitats i treballar l'apoderament.
- 1.3.6 Promoure activitats adreçades a la ciutadania per fomentar la coresponsabilitat en les tasques de cura.

LÍNIA ESTRATÈGICA 2: Treballar en la consolidació del programa per l'abordatge integral de les violències contra les dones.

Objectiu 2.1 – Consolidar, millorar i ampliar els diferents serveis i estratègies d'informació i atenció a les dones víctimes de violència.

- 2.1.1 Continuar donant atenció especialitzada a les dones víctimes de violència masclista i a llurs fills i filles (Àrea d'Atenció a la família) .
- 2.1.2 Divulgar l'existència de la línia d'atenció a les dones en situació de violència 900 900 120 a tots els municipis de la comarca.
- 2.1.3 Consolidar els serveis d'informació i atenció a les dones a la comarca per tal de facilitar informació i orientació a les dones sobre el procés de victimització i els recursos i possibilitats existents. Aquesta informació es garantirà a totes les dones independentment del seu lloc de procedència i empadronament.

Objectiu 2.2 – Treballar, des de Serveis Socials, sistemes de detecció i d'intervenció que donin una resposta adient a les diferents necessitats de les dones que pateixen violència, tot tenint en compte el moment en què es troben.

- 2.2.1 Continuar donant una atenció de qualitat a la xarxa de serveis.
- 2.2.2 Participar i organitzar accions formatives especialitzades i integrals que permetin a tots els col·lectius professionals que treballen directament amb les dones que han estat o es troben situacions de violència en l'àmbit local i

comarcal, aprofundir en el coneixement del fenomen de les violències contra les dones i en estratègies per detectar-lo i abordar-lo.

- 2.1.2. Dinamitza la comissió comarcal contra la violència masclista, creant espais de coordinació i taules municipals.

Objectiu 2.3 – Impulsar i donar suport a la creació i consolidació d'un sistema de resposta urgent fora dels horaris habituals (acollida d'urgències, treball de contenció psicològica, assessorament jurídic i social, acompanyament) per a les dones que es troben en situacions de violència i que precisen una resposta immediata.

- 2.3.1 Disposar del recurs d'acolliment d'urgència que garanteixi l'atenció de les dones i dels seus fills i/o filles.

Objectiu 2.4 – Continuar i reforçar el treball de prevenció sobre violències masclistes a la Comarca.

- 2.4.1 Continuar treballant per desenvolupar actuacions de prevenció de les violències masclistes pel jovent en espais formals i no formals.
- 2.4.2 Planificar campanyes de prevenció i informació, intentant fer-les a nivell comarcal.
- 2.4.3 Incorporar informació sobre recursos contra les violències masclistes en espais d'atenció a dones nouvingudes.
- 2.4.4 Col·laborar i derivar als serveis i entitats que desenvolupen aquest programes de rehabilitació d'homes que han comés delictes d'aquesta forma de violència.
- 2.4.5 Continuar garantint la participació i aportacions de les i els professionals que estan atenent les dones en l'establiment de circuits i protocols d'intervenció.
- 2.4.6 Informar a la població de la comarca en referència a les situacions de violència de gènere, per avançar cap a un canvi de valors davant situacions de violència de gènere.

Objectiu 2.5 – Donar suport a les iniciatives sorgides des de les associacions i entitats de dones en relació amb la detecció precoç, la prevenció i la conscienciació social sobre les violències de gènere.

- 2.5.1 Continuar donant recolzament a les associacions que treballen per eradicar la violència de gènere a la comarca.
- 2.5.2 Donar suport a la creació de col·lectius de dones que tinguin com a finalitat la sensibilització social i la lluita contra la violència vers les dones.

LÍNIA ESTRATÈGICA 3: Participació Ciutadana

Objectiu 3.1 – Potenciar i promoure l'associacionisme femení com a instrument per desenvolupar capacitats personals i de participació en la vida social i comunitària.

- 3.1.1 Creació, activació i suport d'estructures de participació (Consell d'entitats de dones).
- 3.1.2 Col·laboració i suport a les entitats de dones a l'hora d'establir espais de treball cooperatiu i en les accions que desenvolupin.
- 3.1.3 Campanyes de sensibilització (jornades, tallers, exposicions...)
- 3.1.4 Accions específiques per fomentar l'associacionisme femení.
- 3.1.5 Promoure l'associacionisme entre dones immigrades.
- 3.1.6 Reconèixer i impulsar el paper de les dones immigrades com a mediadores i agents comunitaris en l'àmbit de la cultura, la sanitat, l'educació, etc.

Objectiu 3.2 – Continuar i reforçar el treball de formació i sensibilització en polítiques d'igualtat en l'àmbit educatiu (formal i no formal).

- 3.2.1 Consolidació i ampliació d'oferta de tallers a l'alumnat de diversos instituts a la comarca.
- 3.2.2 Coordinació amb el centre de recursos educatius comarcal per donar assessorament tècnic i promoure la capacitació de gènere entre el professorat.
- 3.2.3 Promoure que des de les AMPES es realitzin activitats adreçades a pares i mares referents a la coeducació i la coresponsabilitat
- 3.2.4 Reforçar les actuacions de sensibilització i formació en gènere adreçades a les persones adultes i joves.

Objectiu 3.3 – Dinamitzar la participació de les dones en donar a conèixer i donar valor als sabers femenins.

- 3.3.1 Impulsar la participació de les immigrades en les activitats lúdiques, culturals i d'oci organitzades per entitats i en els actes públics que es facin que tractin sobre temes relacionats amb els seus països d'origen.
- 3.3.1 Fer visible la capacitat transformadora que promouen les dones grans en el reconeixement del simbòlic femení.
- 3.3.2 Treballar per donar a conèixer i posar en valor els sabers de les dones i de la feminitat.

Línia estratègica 4: Promoure la coresponsabilitat i la conciliació per eradicar les desigualtats.

Objectiu 4.1 – Visibilitzar i sensibilitzar el conjunt dels agents socials sobre les desigualtats de gènere al mercat laboral.

- 4.1.1 Dissenyar campanyes de sensibilització sobre la coresponsabilitat en el treball domèstic i de cura.
- 4.1.2 Incorporació de la perspectiva de gènere en les formacions ocupacionals i els projectes d'inserció sociolaboral a nivell comarcal.

Objectiu 4.2 – Impulsar la col·laboració amb el teixit empresarial de la comarca per promoure la igualtat de gènere.

- 4.2.1 Realització de campanyes de sensibilització sobre igualtat de gènere per a les empreses de la comarca.
- 4.2.2 Identificació i recull de bones pràctiques en igualtat de gènere a les empreses de la comarca.
- 4.2.3 Sensibilitzar el teixit empresarial sobre els avantatges d'aplicar mesures de conciliació de la vida personal i laboral.
- 4.2.4 Oferir assessorament tècnic pel disseny i posada en marxa d'accions per aplicar mesures de conciliació a les empreses.

Objectiu 4.3 – Garantir l'accés de les dones emprenedores a les eines que possibilitin el desenvolupament del seu projecte i promoure l'esperit emprenedor entre les dones.

- 4.3.1 Donar informació, orientació i assessorament al projectes de dones emprenedores.
- 4.3.2 Donar formació a les dones que s'estan plantejant crear el seu propi lloc de treball per poder elaborar correctament el Pla d'empresa.
- 4.3.3 Crear eines pedagògiques per facilitar el desenvolupament de la idea empresarial a les dones.
- 4.3.4 Desenvolupar accions informatives / formatives per estimular a les dones que s'estiguin plantejant crear la seva pròpia empresa.

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: Reconèixer i promoure la participació de les dones en la política, la cultura i l'esport.

Objectiu 5.1 – Dinamitzar la participació en la política de les dones.

- 5.1.1 Promoure la participació igualitària de dones i homes en les estructures polítiques del consell comarcal i els ajuntaments.
- 5.1.2 Continuar fomentant i dinamitzant la presència de les dones en els debats i actes públics.

Objectiu 5.2 – Introduir la perspectiva de gènere en les activitats esportives i promoure l'esport femení.

- 5.2.1 Suport tècnic a entitats esportives per a promocionar la igualtat en l'esport.
- 5.2.2 Fer campanyes per posar en relleu l'esport femení.

Objectiu 5.3 – Donar a conèixer les dones que han tingut un paper destacat en àmbit cultural, polític, esportiu, educatiu i científic a la comarca del Baix Empordà.

- 5.3.1 Col·laborar amb les diferents associacions de la comarca en recollir informació sobre les dones que han contribuït de forma rellevant en la cultura, en el món polític, esportiu, educatiu i científic de la comarca.
- 5.3.2 Promoure que a tots els municipis de la comarca es reconegui el paper d'aquestes dones.
- 5.4.3 Promoure que es consolidin i es creïn comissions de nomenclàtor per a donar nom de dones a les places i carrers dels municipis.

9- MECANISMES D'IMPLEMENTACIÓ, COORDINACIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ I DIFUSIÓ DEL PLA.

Per a la implementació del Pla des de l'Àrea de Benestar Social es compta amb el Servei d'Informació i Atenció a les Dones que és l'impulsor del Pla.

Per la posada en marxa caldrà establir mecanismes de coordinació amb les diferents Àrees i Serveis del propi consell comarcal per establir la temporalització i les activitats a desenvolupar, així com els mecanismes de seguiment i implementació del Pla. Val a dir que ja es compta amb experiència en desenvolupament d'activitats i que el que cal es actualitzar el treball que s'ha desenvolupat fins ara per continuar treballant transversalment en l'aplicació de la igualtat de gènere.

Cal també coordinació amb els diferents ajuntaments que s'adhereixin al Pla per establir com se'ls hi pot oferir servei tècnic especialitzats per a la implementació de les activitats als seus municipis. Per això es farà una presentació formal un cop el Pla sigui aprovat pel Ple del Consell Comarcal. A diferència de l'anterior Pla actualment a nivell legislatiu la llei 17/2015 estableix les funcions i els mecanismes que han de tenir les administracions públiques per garantir la igualtat entre dones i homes.

Els ajuntaments que s'adhereixin signaran un compromís amb el Consell Comarcal per al desenvolupament del Pla als seus municipis. El Consell Comarcal haurà de validar que les actuacions que es portin a terme es realitzin d'acord amb les directrius del Pla d'igualtat comarcal.

D'altra banda, caldrà dinamitzar la Comissió tècnica per fer el seguiment del Pla, que és l'òrgan encarregat de fer el seguiment de les polítiques d'igualtat que s'impulsen en l'àmbit local i comarcal.

També caldrà impulsar i continuar amb la coordinació i col·laboració entre serveis específics que existeixen a diferents municipis del territori i el moviment associatiu comarcal.

Per a l'avaluació del Pla caldrà concretar les activitats i mesures a desenvolupar i crear els indicadors que s'utilitzaran per fer l'avaluació quantitativa i qualitativa en la implementació del Pla.

Per donar la màxima difusió al Pla es faran presentacions als municipis a entitats i agents implicats en el seu desenvolupament.

També es farà difusió als mitjans de comunicació locals i comarcals.

10- ANNEX I: DIAGNOSI

ANÀLISI DE LA SITUACIÓ DE LES DONES A LA COMARCA DEL BAIX EMPORDÀ

DESCRIPCIÓ GENERAL DE LA COMARCA

Des del **Servei d'Informació i Atenció a les Dones** del Consell Comarcal del Baix Empordà hem fet aquesta anàlisi amb la finalitat d'obtenir un millor **coneixement de la situació de les dones de la comarca** per tal de planificar i desenvolupar **polítiques d'igualtat d'oportunitats** adequades a les necessitats i a la realitat de les dones.

Hem fet una anàlisi dels **indicadors socioeconòmics** del Baix Empordà, tenint en compte la variable sexe. Concretament, són objecte d'anàlisi els àmbits que fan referència a la composició de la població i els seus principals trets i pautes demogràfiques, a l'activitat econòmica i l'estructuració del mercat de treball.

La **comarca del Baix Empordà**, en les darreres dècades, ha experimentat una **important transformació** tant pel que fa a la seva composició, estructura i pautes demogràfiques, com pel que fa a la configuració de l'estructura productiva i econòmica. Aquests canvis han tingut els seus efectes en la població.

A continuació s'analitzarà la realitat de la situació de les dones a la comarca a través de quatre grans eixos: **territori, demografia, formació i ocupació**.

TERRITORI

La **comarca del Baix Empordà** està situada a l'extrem nord-est de Catalunya, propera a la frontera francesa, limita al nord amb la comarca de l'Alt Empordà, a l'oest amb el Gironès, a l'est i sud-est amb la mar Mediterrània i al sud amb les comarques de la Selva i el Gironès.

A diferència d'altres comarques, el Baix Empordà està format per un conjunt de **viles demogràficament importants**: La Bisbal d'Empordà, Torroella de Montgrí, Palamós, Palafrugell, Platja d'Aro i Sant Feliu de Guíxols. El fet de comptar amb diversos nuclis de població ve donat, en bona part, per la industrialització que es va produir a partir del s. XVIII, essencialment en l'àmbit de la indústria suro-tapera i a partir dels anys cinquanta amb l'expansió del turisme.

En el seu conjunt, el Baix Empordà té una extensió de 701,7 Km², està format per 36 municipis i el 2015 tenia una població censada de **132.355 persones**, segons dades

extretes del XIFRA del 2015. Per tant, resulta una densitat de població de **188,6 (hab./km²)**.

La densitat de població no està relacionada de forma directa amb l'extensió del territori, de manera que ens podem trobar que **poblacions amb pocs habitants** ocupen un **territori molt ampli** i a la inversa.

Si relacionem la població total de cada municipi i la seva extensió, ens adonem d'una **realitat comarcal** marcada per diversos municipis costaners d'entre deu i vint mil habitants que disposen de més recursos que els petits, que disposen de menys mitjans per a la seva adequada gestió social i econòmica.

Les diferències significatives que presenten els diferents municipis fa que ens trobem amb **realitats i necessitats diverses** en funció del volum de població i de les seves característiques.

DEMOGRAFIA

ESTRUCTURA DE LA POBLACIÓ A LA COMARCA DEL BAIX EMPORDÀ

Les xifres oficials del padró municipal d'habitants indiquen que en els darrers 12 anys s'ha produït un increment gradual de la població, sobretot a causa de l'increment de persones immigrades. No obstant això, en els darrers sis anys i a causa de la crisi econòmica, **la població ha tendit a estabilitzar-se**. De manera semblant, des de 2008 el nombre de persones estrangeres també s'ha consolidat i fins i tot reduït un 9,36% en el conjunt de la comarca, segons l'Idescat.

Taula 1. Població total de la comarca	
Any	Població
2015	132.355
2014	132.886
2013	133.787
2012	133.754
2011	133.116
2010	133.221
2009	132.973
2008	130.738
2007	126.450
2006	124.055
2005	120.302
2004	115.566
2003	112.553

Dades extretes de l'Idescat / XIFRA 2016

El **Baix Empordà** està format per un conjunt de viles demogràficament importants: **La Bisbal d'Empordà, Calonge, Torroella de Montgrí, Palamós, Palafrugell, Platja d'Aro i Sant Feliu de Guíxols**. Pels processos d'industrialització i de desenvolupament turístic esmentats, les poblacions amb major nombre d'habitants i de segones residències es concentren en el litoral, des de Torroella de Montgrí fins a Sant Feliu de Guíxols. En aquesta part de la costa, els **7 municipis més grans aglutinen un 105.486 habitants** en el padró continu de 2015, xifra que equival al 79,7% de la població comarcal total.

A l'interior de la comarca, només **la Bisbal d'Empordà**, amb 10.759 habitants, supera les 10.000 persones empadronades. En aquesta regió interior hi ha 65 nuclis habitats distribuïts en un total de 26 municipis.

Vegeu, a la taula 2, la distribució de la població en municipis en funció del nombre d'habitants.

Taula2. Distribució de la població. Dades de l'any 2006			
Nombre d'habitants	Nombre de municipis	Total d'habitants	% d'habitants
Menvs de 500	17	4.808	3,61%
De 500 –1.000 hab.	3	2.250	1,69%
De 1.001 – 10.000 hab.	9	20.509	15,41%
De 10.001 – 20.000 hab.	5	60.919	45,76%
De 20.001 – 30.000 hab.	2	44.630	33,53%
Baix Empordà	36	133.116	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de la web de l'Idescat i XIFRA

Si observem la població de la comarca així classificada, destaquen dos grups: **17 municipis petits**, que no passen dels cinc-cents habitants i estan situats geogràficament a les zones d'interior, i els **municipis més grans**, que superen el miler d'habitants i estan emplaçats a la zona més litoral.

La taula 3 mostra un llistat dels municipis amb el **nombre d'habitants l'any 2015** d'acord amb les dades oficials extretes de l'Idescat, així com el percentatge que representen respecte del total.

Taula 3. Distribució de la població per municipis i sexe. Any 2015						
	Dones	% Dones	Homes	% Homes	Total	% de població
Albons	363	48,72 %	382	51,28 %	745	0,56%
Begur	1.966	49,33 %	2.019	50,67 %	3.985	3,01%
Bellaire d'Empordà	336	51,53 %	316	48,47 %	652	0,49%
Bisbal d'Empordà, la	5.389	50,09 %	5.370	49,91 %	10.759	8,13%
Calonge	5.248	49,89 %	5.272	50,11 %	10.520	7,95%
Castell-Platja d'Aro	5.338	50,41 %	5.251	49,59 %	10.589	8,00%
Colomers	98	51,85 %	91	48,15 %	189	0,14%
Corçà	616	49,52 %	628	50,48%	1.244	0,94%
Cruïlles, Monells i Sant Sadurní de l'Heura	640	49,08 %	664	50,92 %	1.304	0,99%
Foixà	149	48,70 %	157	51,30 %	306	0,23%

Fontanilles	58	40,28 %	86	59,72 %	144	0,11%
Forallac	873	51,20 %	832	48,80 %	1.705	1,29%
Garrigoles	72	45,00 %	88	55,00 %	160	0,12%
Gualta	165	44,84 %	203	55,16 %	368	0,28%
Jafre	179	46,25 %	208	53,75 %	387	0,29%
Mont-ras	851	49,77 %	859	52,23 %	1.710	1,29%
Palafrugell	11.420	50,24 %	11.313	49,76 %	22.733	17,18%
Palamós	9.160	50,48 %	8.751	49,52 %	17.911	13,53%
Palau-sator	141	47,32 %	157	52,68 %	298	0,23%
Pals	1.236	49,42 %	1.265	50,58%	2.501	1,89%
Parlavà	190	47,74 %	208	52,26 %	398	0,30%
Pera, la	231	52,38 %	210	47,62 %	441	0,33%
Regencós	137	48,07 %	148	51,93 %	285	0,22%
Rupià	123	49,60 %	125	50,40 %	248	0,19%
Sant Feliu de Guíxols	10.918	50,58 %	10.668	49,42 %	21.586	16,31%
Santa Cristina d'Aro	2.519	49,50 %	2.570	50,50 %	5.089	3,84%
Serra de Daró	95	45,45 %	114	54,55 %	209	0,16%
Tallada d'Empordà, la	221	48,25 %	237	51,75 %	458	0,35%
Torrent	78	46,15 %	91	53,85 %	169	0,13%
Torroella de Montgrí	5.610	49,26 %	5.778	50,74%	11.388	8,60%
Ullà	475	44,48 %	593	55,52 %	1.068	0,81%
Ullastret	151	51,19 %	144	48,81 %	295	0,22%
Ultramort	89	44,50 %	111	55,50 %	200	0,15%
Vall-llobrega	457	49,95%	458	50,05%	915	0,69%
Verges	619	51,71 %	578	48,29 %	1.197	0,90%
Vilopriu	92	46,23 %	107	53,77 %	199	0,15%
Baix Empordà	66.303	50,09 %	66.052	49,91 %	132.355	100,00%
Comarques de Girona	376.118	49,95 %	376.936	50,05 %	753.054	
Catalunya	3.816.361	50,83% %	3.691.7	49,17 %	7.508.106	

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Segons s'observa a la comarca la **proporció entre homes i dones és força equilibrada**, mantenint la tendència de les comarques de Girona i amb quasi un 1% de diferència amb els percentatges de Catalunya en global.

Taula 4. Població segons sexe i grans grups d'edat. 2000-2015.

Any	Homes			Dones			Total		
	0 a 14 anys	15 a 64 anys	65 anys i més	0 a 14 anys	15 a 64 anys	65 anys i més	0 a 14 anys	15 a 64 anys	65 anys i més
2015	10.812	44.520	10.720	10.145	42.957	13.201	20.957	87.477	23.921
2014	10.903	44.987	10.519	10.271	43.176	13.030	21.174	88.163	23.549
2013	10.995	45.691	10.313	10.301	43.697	12.790	21.296	89.388	23.103
2012	10.961	45.938	10.167	10.311	43.772	12.605	21.272	89.710	22.772
2011	10.760	46.117	9.891	10.172	43.811	12.365	20.932	89.928	22.256

2010	10.628	46.765	9.720	10.013	43.977	12.118	20.641	90.742	21.838
2009	10.403	47.268	9.558	9.915	43.940	11.889	20.318	91.208	21.447
2008	10.091	46.850	9.370	9.442	43.348	11.637	19.533	90.198	21.007
2007	9.687	45.219	9.162	9.059	41.927	11.396	18.746	87.146	20.558
2006	9.419	44.633	9.042	8.813	40.877	11.271	18.232	85.510	20.313
2005	9.095	43.227	8.700	8.526	39.848	10.906	17.621	83.075	19.606
2004	8.626	41.096	8.637	8.208	38.153	10.846	16.834	79.249	19.483
2003	8.288	39.972	8.622	7.943	36.917	10.811	16.231	76.889	19.433
2002	8.022	38.597	8.299	7.683	35.802	10.507	15.705	74.399	18.806
2001	7.949	37.061	8.041	7.535	34.872	10.268	15.484	71.933	18.309
2000	7.800	35.981	7.798	7.446	34.096	9.970	15.246	70.077	17.768

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la pàgina web de l'Idescat

Fent l'anàlisi de les dades de la taula 4 s'observa, com dèiem, que el pes de la població entre 15 i 64 anys ha disminuït dins del total. Això es relaciona amb el fet que la població major de 65 anys i la menor de 15 han augmentat durant els últims anys (a excepció del grup més jove que reula una mica a partir de l'any 2014).

En percentatges ens trobem 7,66 % de dones entre 0 i 14 anys i un 8,17% d'homes, en la franja de 16 a 64 anys els percentatges en referència a la població total són de 32,46% de dones i el 33,63 % d'homes i pel que fa a població de **més de 65 anys** la proporció és **9,98 % de dones** i el **8,10 % d'homes**, com es pot observar tot i que en proporció hi ha més població d'homes que de dones quan arribem a la franja de més de 65 anys hi ha quasi un 2% de diferència entre la proporció de les dones i dels homes.

D'altra banda, si comparem el percentatge de **dones majors de 65 anys** amb el nombre total de dones aquest significa el **19,91 % de la població de dones**, mentre que si fem el mateix amb els **homes** el percentatge és del **16,23 %**.

Aquestes dades són significatives i a l'hora de desenvolupar polítiques d'igualtat entre els homes i les dones s'haurà de tenir molt en compte aquestes dones, majors de 65 anys i les necessitats que poden tenir, per tal de desenvolupar activitats que puguin incidir en qualsevol tipus de desigualtat que es trobin en referència al homes.

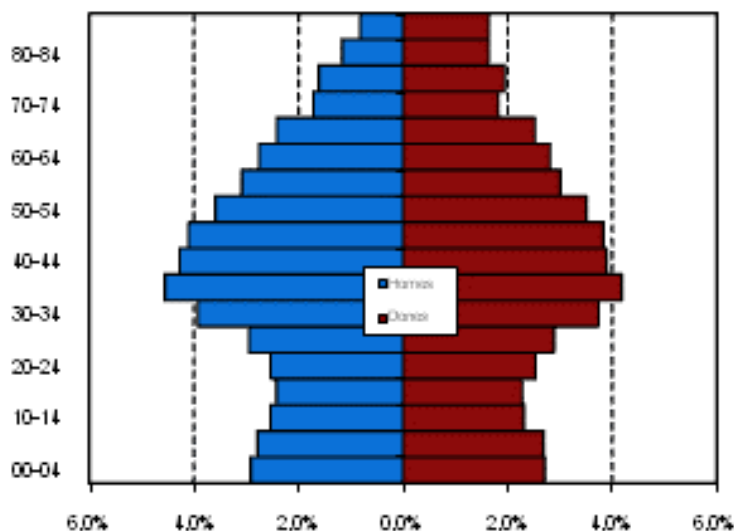
	Homes	Dones	Total
De 0 a 4 anys	3543	3253	6796
De 5 a 9 anys	3823	3663	7486
de 10 a 14 anys	3446	3229	6675
de 15 a 19 anys	3207	3039	6246
De 20 a 24 anys	3352	3218	6570
de 25 a 29 anys	3536	3629	7165
De 30 a 34 anys	4482	4433	8915
De 35 a 39 anys	5847	5407	11254
de 40 a 44 anys	5730	5350	11080
De 45 a 49 anys	5487	5042	10529
De 50 a 54 anys	4948	4763	9711
De 55 a 59 anys	4232	4342	8574
De 60 a 64 anys	3699	3734	7433
De 65 a 69 anys	3383	3500	6883
De 70 a 74 anys	2684	2893	5577
De 75 a 79 anys	1882	2263	4145
De 80 a 84 anys	1575	2211	3786
De 85 anys i més	1196	2334	3530
Total	66052	66303	132355

Font : Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Idescat

Com es pot veure en la taula 5 el nombre d'homes és superior al de dones fins a la franja 55-59 any, després es dona un cert equilibri i és a partir dels 70 anys on el nombre de dones sempre és força superior al dels homes.

L'esperança de vida de les dones de la comarca és superior a la del homes, aquest factor també s'ha de llegir en clau social i valorar la situació de discriminació que poden estar patint aquestes dones.

Piràmide de la població de la comarca del Baix Empordà 2014

L'índex d'envelliment, de sobreenvelliment i de dependència de la població del Baix Empordà al igual que a comarques gironines i a Catalunya ha anat augmentant del 2010 al 2014. Aquests factors indiquen que hi ha hagut augment tant en la població de 15 anys i menys i la de més de 65 anys.

Taula 6. Estructura de la població del Baix Empordà per edats , envelliment i dependència 2010-2014

Baix Empordà	Índex d'envelliment	Índex de sobreenvellim.	Índex dependència juvenil	Índex dependència senil	Índex de dependència global
2010	106	14	23	25	48
2011	107	14	24	25	49
2012	109	14	24	26	50
2013	113	14	24	27	51
2014	115	15	24	28	52
Comarques gironines					
2010	97	14	24	23	47
2011	98	15	24	24	48
2012	99	15	25	24	49
2013	102	16	25	26	50
2014	104	16	26	26	51
Catalunya					
2010	108	14	23	25	48
2011	108	15	23	25	49
2012	110	15	23	25	50
2013	113	15	24	27	51
2014	115	16	24	28	52

L'any 2014 l'índex **d'envelliment** del Baix Empordà, que relaciona el conjunt de població més jove amb la més gran, equival a l'índex per a Catalunya i queda 11 punts per sobre del conjunt de les comarques de Girona.

L'índex de **sobreenvelliment**, és a dir, la proporció de persones de 85 anys i més en relació amb les de 65 i més és de 15, mentre que al conjunt de les comarques gironines puja a 16 igual que a Catalunya.

Els índex de dependència relacionen la població en edat potencialment dependent amb la població en edat potencialment activa en el mercat de treball. Pel que fa a l'índex de **dependència juvenil al Baix Empordà (dels menors de 16 anys)**, ens

mantenim igual que la mitjana catalana, mentre que les comarques de Girona estan dos punts per sobre. Pel que fa a l'índex de dependència senil estem dins la tendència de Catalunya, mentre que a les comarques de Girona és inferior.

En conjunt, **l'índex de dependència global al Baix Empordà creix de manera molt lenta**. L'estructura poblacional del Baix Empordà es va rejuvenir els darrers anys per l'arribada de població estrangera, ja que l'augment de població va ser, principalment, producte de la immigració. És important tenir en compte que el Baix i l'Alt Empordà estan entre les comarques de Catalunya que acullen un major percentatge de persones estrangeres sobre el conjunt de la població. Malgrat això, recentment se n'ha produït una disminució en els tres àmbits territorials relacionada amb la crisi econòmica (vegeu taula 7).

NATURALESIA DE LA POBLACIÓ

Taula 7. Població segons lloc de naixement i sexe. Baix Empordà						
	Catalunya	Mateixa comarca	Altres comarques	Resta de l'Estat	Estranger	Total
2015						
Dones	41.745	27.518	14.227	10.369	10369	66.303
Homes	42.647	28.638	14.009	8.828	14.577	66.052
Total	84.392	56.156	28.236	19.197	28.766	132.355
2014						
Dones	41.726	27.442	14.284	10.551	14.200	66.477
Homes	42.592	28.549	14.043	9.012	14.805	66.409
Total	84.318	55.991	28.327	19.563	29.005	132.886
2013						
Dones	41.526	27.259	14.267	10.673	14.589	66.788
Homes	42.433	28.430	14.003	9.149	15.417	66.999
Total	83.959	55.689	28.270	19.822	30.006	133.787
2012						
Dones	41.356	27.111	14.245	10.803	14.529	66.688
Homes	42.179	28.205	13.974	9.318	15.569	67.066
Total	83.535	55.316	28.219	20.121	30.098	133.754
2011						
Dones	41.132	26.919	14.213	10.960	14.256	66.348
Homes	41.820	27.844	13.976	9.526	15.422	66.768
Total	82.952	54.763	28.189	20.486	29.678	133.116

Font : Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Idescat

A la taula 7 s'observa l'evolució de la població segons el sexe i el lloc de naixement, s'evidencia un descens de la població estrangera, fet que està relacionat amb la crisi, la qual cosa ha provocat la immigració de persones.

Taula 8. Població Per lloc (continents) de naixement i sexe Baix. Empordà 2013-2015

	Catalunya	Resta Estat	Resta UE	Resta d'Europa	Àfrica	Amèrica	Àsia	Oceania	Total
2015									
Dones	41.745	10.369	3.801	1.658	4.497	3.748	472	13	66.303
Homes	42.647	8.828	3.616	1.284	6.403	2.764	496	14	66.052
Total	84.392	19.197	7.417	2.942	10.900	6.512	968	27	132.355
2014									
Dones	41.726	10.551	3.924	1.553	4.507	3.741	461	14	66.477
Homes	42.592	9.012	3.804	1.205	6.531	2.773	476	16	66.409
Total	84.318	19.563	7.728	2.758	11.038	6.514	937	30	132.886
2013									
Dones	41.526	10.673	4.247	1.498	4.542	3.822	466	14	66.788
Homes	42.439	9.149	4.170	1.207	6.621	2.911	491	17	66.999
Total	83.959	19.822	8.417	2.705	11.163	6.733	957	31	133.787

Font : Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Idescat

Fent una comparativa de les dades aquí exposades s'observa que el percentatge de persones nascudes a altres països entre **2013** i **2015** s'ha reduït un **0,69%** a la comarca del Baix Empordà, pel que fa al sexe les **dones** han passat de ser el **10,90 %** al **10,72%** de la població i els **homes** han passat de ser **11,52 %** al **11,01%**.

Aquestes dades ens indiquen la importància del pes de les persones migrades a la comarca, per la qual cosa cal tenir-les en compte a l'hora de planificar qualsevol tipus de política i especialment les que promouen la igualtat d'oportunitats entre els homes i les dones. Atès que moltes de les dones migrades provenen de països on no es dona valor a aquest tipus de polítiques aquest factor també cal tenir-lo en compte, a l'hora de començar a fer apropaments i tasques de sensibilització.

També caldrà tenir en compte les dificultats que tenen aquestes dones a l'hora d'integrar-se social, psicològica i laboralment.

Tenint en compte les variables origen i sexe, podem observar una sèrie de fets; per una banda, hi ha diferències significatives en referència a la variable sexe, quan els països de procedència són d'Àfrica o d'Amèrica. D'Amèrica el nombre més elevat és de dones i d'Àfrica són els homes, això també té una explicació per l'estructura social i de qui es mou per anar a buscar feina al estranger.

Taula 9. Percentatge de població estrangera al Baix Empordà, comarques gironines Girona i Catalunya 2010-2015

Any	Baix Empordà		Comarques gironines		Catalunya	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015
Total població	133.221	132.355	753.046	738.682	7.512.381	7.508.106
Població estrangera	29.428	25.331	162.247	141.542	1.198.538	1.028.069
% població estrangera	22,09%	19,14%	21,55%	19,16%	15,95%	13,70%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la pàgina web de l'Idescat

A continuació presentem tres taules que completen la descripció de la població estrangera en els tres àmbits territorials de referència.

Taula 10. Distribució de la població segons nacionalitat per continents. Baix Empordà 2007-2015.

Any	Espanyola	Resta UE	Resta Europa	Àfrica	Amèrica del Nord i Central	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Total	% Immigració
2015	107.024	7.516	2.744	10.827	1.523	1.921	800	132.355	19,14
2014	106.571	7.868	2.586	11.351	1.500	2.239	771	132.886	19,80
2013	105.220	8.623	2.555	12.127	1.616	2.850	796	133.787	21,40
2012	104.784	8.867	2.414	12.215	1.535	3.127	812	133.754	21,66
2011	104.383	8.877	2.223	12.038	1.452	3.379	764	133.116	21,58
2010	103.793	9.119	2.149	12.148	1.426	3.786	800	133.221	22,09
2009	103.329	9.217	2.040	12.119	1.374	4.069	825	132.973	22,29
2008	102.792	8.726	1.876	11.437	1.240	3.980	687	130.738	21,38
2007	102.032	7.672	1.640	10.146	916	3.448	596	126.450	19,31

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la pàgina web de l'Idescat

Taula 11. Distribució de la població segons nacionalitat per continents a les comarques de Girona 2007-2015.

Any	Espanyola	Resta UE	Resta Europa	Àfrica	Amèrica Nord i Central	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Total	% Immigració
2015	597.140	41.344	11.483	53.061	11.515	13.889	10.250	738.682	19,16
2014	593.719	43.653	11.163	55.455	11.585	15.874	10.275	741.724	19,95
2013	600.607	49.446	11.522	57.604	12.027	19.875	10.551	761.632	21,14

2012	598.559	50.205	11.042	57.912	11.640	21.722	10.547	761.627	21,41
2011	595.144	50.068	10.326	56.889	10.901	23.547	9.935	756.810	21,36
2010	590.516	50.389	9.783	55.815	10.253	25.593	9.677	752.026	21,55
2009	587.503	49.461	9.443	54.903	9.731	27.275	9.466	747.782	21,43
2008	582.628	45.721	8.798	51.076	8.754	26.893	7.994	731.864	17,65
2007	577.002	38.508	7.641	45.779	6.961	23.585	6.709	706.185	18,29

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la pàgina web de l'Idescat

Taula 12. Distribució de la població segons nacionalitat per continents a Catalunya 2007-2015.

Any	Espanyola	Resta UE	Resta Europa	Àfrica	Amèrica Nord i Central	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Total	% Immigració
2015	6.480.037	280.266	62.781	290.844	67.872	176.813	140.838	7.508.106	13,69
2014	6.429.689	289.723	60.415	306.825	70.233	185.468	140.974	7.518.903	14,49
2013	6.395.178	306.466	60.223	318.766	73.316	257.045	142.656	7.553.650	15,32
2012	6.384.129	309.699	57.494	322.673	71.170	282.160	143.583	7.570.908	15,68
2011	6.353.766	304.597	55.118	319.385	66.746	305.097	134.909	7.539.618	15,73
2010	6.311.598	308.868	53.519	312.937	64.871	329.552	123.536	7.504.881	15,90
2009	6.286.141	306.999	52.831	304.976	62.609	344.520	117.344	7.475.420	15,91
2008	6.260.288	282.043	49.435	278.129	57.427	335.678	101.078	7.364.078	14,99
2007	6.238.001	230.705	43.037	253.016	49.655	308.052	88.042	7.210.508	12,67

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la pàgina web de l'Idescat

Com veiem, i malgrat la reducció general, **el Baix Empordà continua tenint un percentatge de població estrangera sis punts superior al de Catalunya.**

La **població d'origen estranger del Baix Empordà** presenta un perfil que la diferencia d'altres comarques. Durant els últims anys un 25% d'aquestes persones havia vingut de països amb un **Índex de Desenvolupament Humà (IDH³) alt**, sobretot d'estats membres de la Unió Europea, mentre que **un 75% procedia de països amb un índex de desenvolupament humà mitjà o baix**. En aquest últim grup, i si prenem com a referència el país de naixement, l'any 2015 destaquen les persones procedents del **Marroc**. Aquestes quadrupliquen el segon grup més nombrós (**Romania**), seguit de **Rússia i Hondures** (dades extretes de la web d'Idescat).

³ **IDH:** L'Índex de desenvolupament humà mesura l'assoliment mitjà d'un país prenent com a referència tres dimensions bàsiques: l'esperança de vida en néixer, l'assoliment educatiu (alfabetització de persones adultes i taxa bruta de matriculació primària, secundària i d'estudis superiors combinada) i el producte interior brut real per càpita.

L'augment més destacat d'immigració es va produir durant els anys 2005-2010, en què el percentatge va pujar un 5,48% a la comarca del Baix Empordà. Centrant-nos en les dades disponibles viem que, de 2007 a 2012, va continuar augmentant però de manera més discreta, és a dir, només d'un 2,09%. Finalment, entre 2014 i 2015 el percentatge de persones estrangeres ha passat d'una tendència a l'estabilitat a un lleuger descens de dos punts.

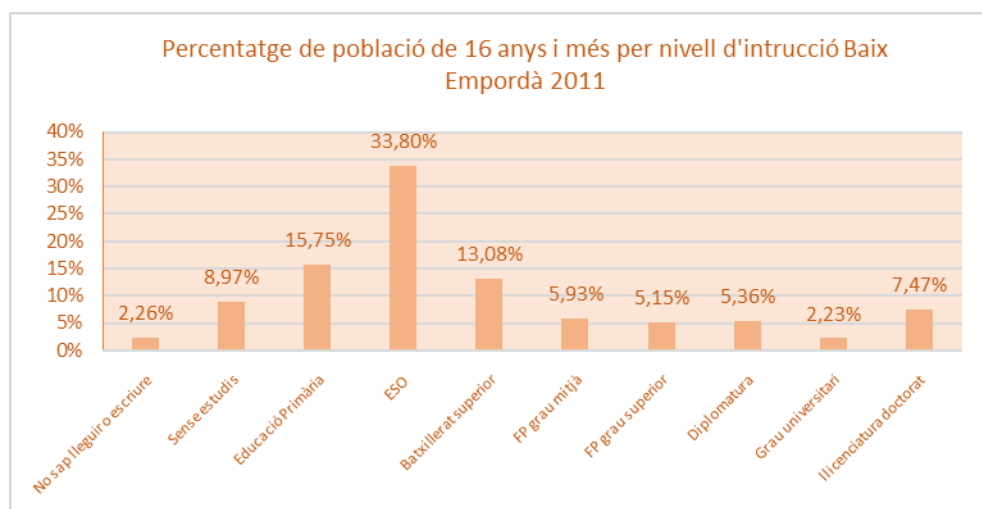
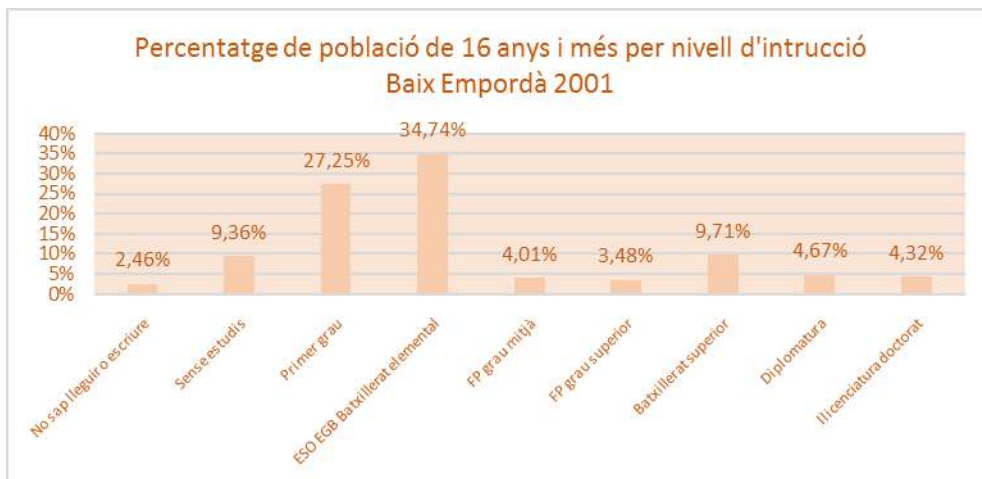
FORMACIÓ

Un aspecte important relacionat per analitzar és el nivell d'instrucció. Cal fer una lectura amb deteniment de les dades, ja que com veurem a continuació cal tenir en compte dos aspectes importants. Per una banda ha disminuït lleugerament el nombre de persones no titulades i ha disminuït significativament el nombre de persones titulades de primer grau. I per una altra banda, ha augmentat el nombre de persones titulades de segon grau i el de persones amb estudis universitaris.

Per poder tenir informació del nivell d'instrucció de la població, les dades més actualitzades que hem pogut consultar són d'Idescat a partir del cens de població de 2011. Això permet esbossar quines són les tendències que es registraven al territori en aquella data, encara que no es poden extrapolar. Però sí que marquen una tendència, encara que no hi ha dades disgregades per sexes.

En termes generals, els nivells d'instrucció de la població comarcal han millorat entre els anys 2001 i 2011, la població amb estudis superiors (diplomatures, graus universitaris i llicenciatures) augmentà el seu pes, passà del 8,99% al 15,06 %. En canvi la població que no sap llegir o escriure o sense estudis ha passat de 12,02 % al 2001 al 11,23% al 2011.

Es pot observar que la proporció en l'augment de persones amb titulació universitària és molt significatiu, en canvi la variació de persones que no saben llegir o escriure o que no tenen estudis només ha variat en un 0,79%. Aquest fet pot relacionar-se amb el moviment migratori dels darrers anys.

Taula 13. Nivell d'instrucció						
		Sense titulació	Primer grau	Segon grau	Ensenyament universitari	Total
Baix Empordà	2011	11,23	15,75	57,96	15,06	110.078
	2001	11,8	27,2	51,9	9,0	92.617
	1996	14,1	61,2	17,1	7,6	86.316
Catalunya	2011	10,02	13,45	56,21	20,32	6.223.448
	2001	13,7	26,2	47,2	12,8	5.724.420
	1996	17,7	51,6	20,7	10,0	5.539.012

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la pàgina web de l'Idescat relatives al cens de 2011

Comparant aquestes dades amb Catalunya el percentatge de persones amb estudis superiors està per sota de les seves mitjanes. A Catalunya era el 20,32 %, mentre que al Baix Empordà només era del 15,06%.

Aquest fet pot trobar explicació en el lloc on es desenvolupen els estudis, llunyania i en la facilitat que hi ha a la comarca per entrar al mercat de treball (per la forta demanda de mà d'obra en èpoques determinades o en sectors específics com ara la construcció o el turisme) es dona una sortida dels estudiants dels instituts per anar a treballar.

El nivell d'instrucció, que està directament relacionat amb la formació i també amb les competències de base i específiques, ha experimentat un canvi en els darrers anys. Si ve han augmentat els recursos educatius i les possibilitats de formar-se de forma continuada, hi continua havent un nombre significatiu de persones sense titulació. En els darrers anys ha augmentat de forma significativa el nombre de persones amb nivell d'instrucció de segon grau i els titulats universitaris.

Tenint en compta el sexe aquestes són les dades que hi consten a l'Idescat, trobem les següents xifres:

Taula 14. Població segons nivell d'instrucció i sexe. Població de 10 anys i més. Baix Empordà. Any 2001.

	No sap llegir o escriure	Sense estudis	Primer grau	ESO EGB Batx. Elem.	FP grau mitjà	FP grau superior	Batxi. Superior	Diplomatura	Licenciatura i doctorat	Total
Dones	1.511	4.555	12.545	15.517	1.890	1.505	4.438	2.462	1.987	46.410
Homes	764	4.117	12.693	16.662	1.825	1.716	4.554	1.866	2.010	46.207
Total	2.275	8.672	25.238	16.662	3.715	3.221	8.992	4.328	3.997	92.617

Font : Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Idescat

Si analitzem les dades de la taula 10 veiem que en valors absoluts les dones sense estudis o amb estudis de primer grau suposen 1.037 persones més que els homes.

Però a l'hora, també en xifres absolutes les dones amb estudis de diplomatura, llicenciatura i doctorat superen en 573 al nombre absolut d'homes.

Aquests fets són indicadors del fet que en l'actualitat les dones accedeixen als estudis en les mateixes condicions que els homes i que a la comarca les dones opten per fer estudis universitaris iguals que els homes.

OCUPACIÓ

L'anàlisi de la situació d'ocupació de la població ens aportarà la situació de la dona en aquests aspectes, val a dir que les dades més actualitzades que existeixen són de 2001, ja que per canvis de criteris de classificació aquestes dades ara es tracten de forma interanual només pel que fa al conjunt de Catalunya.

De tota manera aquestes dades ens permeten fer una aproximació a aquestes variables.

Taula 15. Població activa per sexe. Baix Empordà. Any 2001

	POBLACIÓ DE 16 ANYS I MÉS	OCUPADA	POBLACIÓ ACTIVA		Total desocupada	Total activa
			Cerca primera feina	Amb ocupació anterior		
Dones	43.552	17.457	299	2.503	2.802	20.259
Homes	43.171	27.841	332	1.899	2.231	30.072
Total	86.723	45.298	631	4.402	5.033	50.331

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Anuari estadístic de Catalunya 2006

Com es pot veure del total de dones de més de 16 anys, edat on es permet començar a fer alguna activitat laboral, és de 43.552 en valor absolut i d'aquestes només 20.259 són considerades com a **població activa**, la qual cosa correspon a un **46,52%** del total de **dones**. En canvi del total d'**homes**, 43.171, 30.072 són **població activa**, és a dir el **69,66%** dels **homes**. Pel que fa a percentatges globals les dones representen el 40,25% de la població activa de la comarca, mentre els homes representen el 59,75 %.

Dins de la població activa ens trobem a les persones que realment estan desenvolupant una **ocupació** que suposen el **90%** de la població activa. Però també es donen diferències significatives entre sexes, el percentatge de **dones** ocupades en referència al total de persones ocupades és del **38,54 %** i el dels **homes** el **61,46%**.

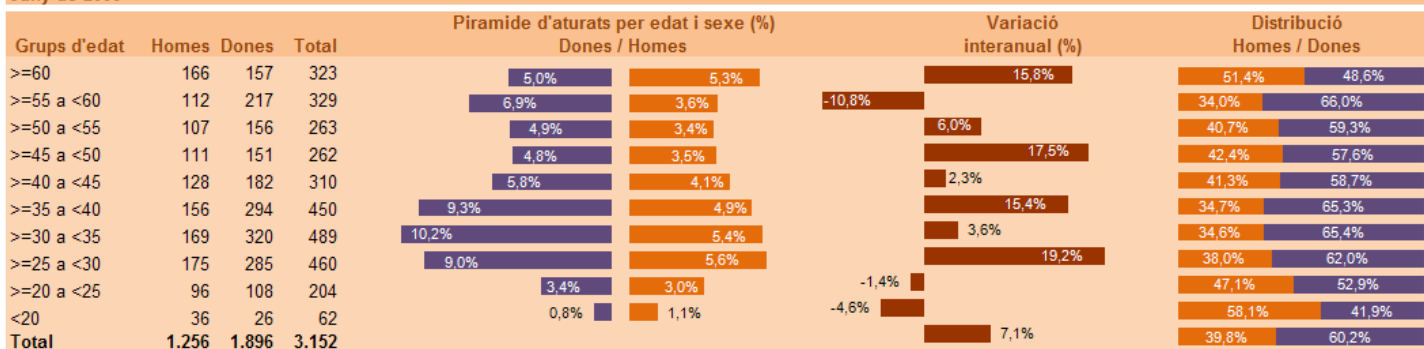
Pel que fa a persones **desocupades**, aturades, ens trobem que hi ha 2.802 dones que representen el **13,8 %** de la població de **dones** actives i pel que fa al homes són 2.231 que representen el **7,42%** de la població d'**homes** actius.

Disposem de dades més actualitzades gràcies a l'Observatori per a l'Ocupació de les Comarques de Girona i són de 2006.

Distrib.Homes	Distrib.Dones	Homes	Dones	Any anterior	Variació interanual
5,3%	5,0%	51,4%	48,6%	279	15,8%
3,6%	6,9%	34,0%	66,0%	369	-10,8%
3,4%	4,9%	40,7%	59,3%	248	6,0%
3,5%	4,8%	42,4%	57,6%	223	17,5%
4,1%	5,8%	41,3%	58,7%	303	2,3%
4,9%	9,3%	34,7%	65,3%	390	15,4%
5,4%	10,2%	34,6%	65,4%	472	3,6%
5,6%	9,0%	38,0%	62,0%	386	19,2%
3,0%	3,4%	47,1%	52,9%	207	-1,4%
1,1%	0,8%	58,1%	41,9%	65	-4,6%
39,8%	60,2%	39,8%	60,2%	2.942	7,1%

ATUR REGISTRAT SEGONS EDAT I SEXE. BAIX EMPORDÀ

Juny de 2006

Font: Observatori del Pacte Territorial per a l'ocupació del Pacte Territorial de les comarques de Girona

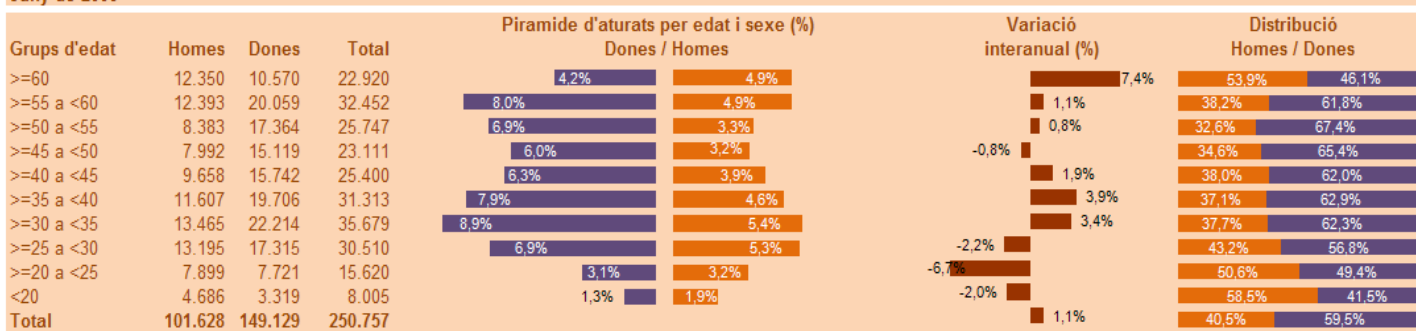
Aquestes dades marquen la mateixa tendència que les del 2001, el nombre de **dones aturades** és significativament més elevat que els dels homes, suposant el **60,2 %** de la **població aturada**. Encara que la situació a millorat substancialment passant de 2.802 dones aturades a 1.896, més o menys amb el mateix nombre absolut que amb els homes que han reduït en 975 homes el nombre d'aturats, val a dir que tot i això aquestes xifres no són del tot comparables, atès que unes són amb valors interanuals i les altres de juny de 2006 (època que coincideix amb la temporada turística, on augmenta substancialment la contractació a la comarca), per tant aquestes dades només marquen una tendència.

A més la variació interanual significa un augment absolut de 210 persones més desocupades respecte a la mateixa època de l'any anterior.

Distrib. Homes	Distrib. Dones	Homes	Dones	Any anterior	Variació interanu
4,9%	4,2%	53,9%	46,1%	21.331	7,4%
4,9%	8,0%	38,2%	61,8%	32.100	1,1%
3,3%	6,9%	32,6%	67,4%	25.536	0,8%
3,2%	6,0%	34,6%	65,4%	23.299	-0,8%
3,9%	6,3%	38,0%	62,0%	24.934	1,9%
4,6%	7,9%	37,1%	62,9%	30.151	3,9%
5,4%	8,9%	37,7%	62,3%	34.512	3,4%
5,3%	6,9%	43,2%	56,8%	31.190	-2,2%
3,2%	3,1%	50,6%	49,4%	16.748	-6,7%
1,9%	1,3%	58,5%	41,5%	8.168	-2,0%
40,5%	59,5%	40,5%	59,5%	247.969	1,1%

ATUR REGISTRAT SEGONS EDAT I SEXE. CATALUNYA

Juny de 2006

Font: Observatori del pacte Territorial de les Comarques de Girona

Pel que fa a l'atur, si comparem el Baix Empordà i el conjunt de Catalunya en el mateix moment (juny de 2006), en primer lloc podem observar com en ambdós casos les dones són les qui presenten un major índex d'atur.

En el cas del Baix Empordà, el grup de **dones de 30 a 34 anys** són les que aglutinen un major percentatge d'atur (10,2%) mentre que en els homes són els de 25 a 29 anys (5,6%).

En el cas de Catalunya, també el grup de dones de 30 a 34 anys són les que presenten un percentatge d'atur més elevat (8,9%) però inferior a la comarca del Baix Empordà. I en el cas dels homes, se situa entre 30 i 34 anys (5,4%) però seguit d'aprop pel grup de 25 a 29 (5,3%).

A part d'aquest grup de **joves** que tant en el cas d'homes com de dones presenta els percentatges d'atur més elevat, també convé destacar que tant a nivell comarcal com

del conjunt de Catalunya, hi ha un sector **d'edat, per sobre dels 55**, que tant en homes com en dones, presenta dades d'atur elevades en el seu conjunt.

Si agafem dades interanuals de l'Anuari d'estadístic de Catalunya comprovem que el nombre de dones aturades, a 2006, és de 2.382 i d'homes aturats de 1.751, per tant en xifres absolutes en comparació amb les dades de 2001 hi ha hagut una reducció de 420 dones i de 480 homes.

Taula 16. Atur registrat per franja d'edat i per sexe. Baix Empordà. Any 2006 (mitjana interanual)

	16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 39 anys	De 40 a 54 anys	55 i més anys	Total
Dones	69	194	1.093	628	398	2.382
Homes	70	173	714	467	327	1.751
Total	139	367	1.807	1.095	725	4.133

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Anuari estadístic de Catalunya 2006

Pel que fa a la població ocupada les dades de les quals disposem són de 2001.

Taula 17. Població ocupada per situació professional i sexe. Baix Empordà. Any 2001

	Empresariat amb personal	Empresariat sense personal	Cooperativistes	Persones assalariades fixes	Persones assalariades eventuais	Ajudes familiars	Total
Dones	1.264	1.560	19	10.490	4.029	81	17.443
Homes	3.472	3.301	58	15.692	5.228	73	27.824
Total	4.736	4.861	77	26.182	9.257	154	45.267

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Anuari estadístic de Catalunya 2006

Pel que fa a persones empresàries, les dones són aproximadament el 30% d'aquestes, mentre els homes suposen el 70%.

A tot Catalunya, i a 30 de juny de 2016, el 55% de l'atur registrat era femení i, al Baix Empordà, han estat una part de la població prioritària a l'hora de donar acompanyament a la inserció laboral; això és així tant pel seu nivell de desocupació com pel fet que utilitzen més les oficines públiques d'ocupació que els homes com a via de recerca de feina. El 23,8% de les dones les citen com a mitjà més emprat, a diferència dels homes (14,7%) que prefereixen adreçar-se directament a les empreses (dades recollides pel Panel de Desigualtats de la Fundació Bofill). Moltes de les dones ateses des dels recursos especialitzats tenen responsabilitats familiars excessives o no compartides. Majoritàriament, després d'un període de temps en què s'han dedicat a la cura de la família, volen reincorporar-se al mercat de treball. Tot i això, la situació

habitual és que continuïn assumint la responsabilitat de l'organització de la llar i cerquin feines que els permetin conciliar les dues jornades: professional i domèstica. A més, la majoria de les dones ateses ha treballat en l'economia submergida o amb contractes temporals i disposen de poca formació. Un fet que agreuja les seves dificultats és que, com que algunes no han cotitzat prou a la seguretat social, se'ls redueixen significativament les possibilitats d'accedir a ajudes i a prestacions contributives, com les de desocupació.⁴

⁴ Pla d'Acció de desenvolupament econòmic supralocal 2016. Baix Empordà

EL MOVIMENT ASSOCIATIU A LA COMARCA

ASSOCIACIÓ	TIPUS D'ENTITAT	POBLACIÓ
DONES VALENTES	DONES SUBSAHARIANES	SANT FELIU DE GUÍXOLS
ASSOCIACIÓ DONA REFUGIADA	TREBALL AJUDA PERSONES REFUGIADES	SANT FELIU DE GUÍXOLS
MAMES BRAVES	ALLETAMENT MATERN	ST. FELIU DE GUÍXOLS
AAMAL Asociación de Ayuda a la Mujer Árabe Libre	SUPORT DONES IMMIGRADES	TOTA LA PROVÍNCIA (PLATJA D'ARO)
DONES DE LA VALL D'ARO	ASSOC. DONES	PLATJA D'ARO
DONES DEL MÓN	ASSOC. DONES	COMARCAL (PLATJA D'ARO)
ASSOCIACIÓ DE DONES AFRICANES DE SANTA CRISTINA D'ARO	ACTIVITATS PER DONES	SANTA CRISTINA D'ARO
ASSOCIACIÓ DONES DEL BAIX EMPORDÀ	ASSOC. DONES	COMARCAL (CALONGE)
ASSOC FIBROMIÀLGIA ⁵	ASSOC. FIBROMIALGIA	PALAMÓS TENEN PUNTS A LA BISBAL, PALAFRUGELL, TORROELLA, STA CRISTINA D'ARO I ST. FELIU DE GUÍXOLS
ASSOCIACIÓ DE SUPORT A LA DONA	ASSOC. DONES	PROVINCIAL (PALAFRUGELL)
GRUP DE DONES DE LA BISBAL	ASSOC. DONES	LA BISBAL D'EMPORDÀ
MELIC PALAFRUGELL	ALLETAMENT MATERN	PALAFRUGELL
LES XIBEQUES DEL CAU	ASSOC. DONES	TORROELLA DE MONTGRÍ
ASSOCIACIÓ D'AJUDA HUMANITÀRIA DONES SENE-GAMBIANES	ASSOC. DONES	TORROELLA DE MONTGRÍ
ASSOCIACIÓ DE DONES VERGELITANES	ASSOC DE DONES	VERGES

⁵ Aquesta associació tot i que no és específicament de dones, són dones les que lideren i participen en les activitats que promouen, bàsicament estan relacionades amb la salut i el benestar

Per valorar les accions i el desplegament de polítiques d'igualtat a la comarca hem comptat amb l'opinió i la valoració de representants de les diferents entitats amb les quals es col·labora i que participen activament en el desenvolupament d'activitats.

Podem dir que el moviment associatiu a la comarca no és nombrós, si considerem que hi ha 36 municipis, només hi ha 15 associacions que treballen i estan implicades.

A més es troben concentrades a 9 municipis i només un és d'un municipi petit, Dones Vergelitanes.

Una de les associacions, l'Associació de Fibromiàlgia, que no és específicament de dones, és la única que té punt oberts a diferents municipis de la comarca: Palamós, La Bisbal, Torroella, Santa Cristina d'Aro, Palafrugell i St. Feliu de Guíxols.

També el moviment associatiu es troba als municipis més grans de la part més costanera, només a la Bisbal i a Verges comptem amb associacions.

Aquest factor és importantíssim a l'hora de poder arribar a totes les dones de la comarca, per tant caldrà que es reforci el recolzament a les associacions i que es puguin cercar grups informals de dones que puguin col·laborar a l'hora de poder impulsar polítiques de dones i fer sensibilització a tota la població. Si no és possible que es gestionin associacions formals caldrà comptar amb possibles grups informals o dones que puguin realitzar una tasca de lideratge als diferents municipis de la comarca.

Tot i que el nombre d'associacions és petit hi ha molta diversitat entre les diferents associacions, unes estan més centrades en aspectes de salut, altres amb solidaritat i cooperació, interculturalitat, violència de gènere, activitats i lleure. Tot i que els interessos són diversos totes treballen per oferir recursos i espais a les dones de la comarca.

Per poder recollir l'opinió i les impressions de les associacions es compta amb informació de trobades que es fan periòdicament, s'han fet entrevistes amb la majoria d'elles.

Totes coincideixen en les dificultats que tenen a l'hora de desenvolupar les seves tasques, atès que no són professionals i totes les tasques les fan de forma voluntària i en el seu temps lliure.

També és difícil poder fer-les coincidir a totes, atès que la mobilitat i la dispersió dels municipis no afavoreix que puguin trobar-se moments per poder coincidir.

Des del SIAD comarcal, amb la col·laboració de la resta de serveis d'informació i atenció a les dones s'ha intentat en diferents ocasions poder reunir-les i donar resposta a les seves necessitats.

Totes voldrien fer xarxa i poder promoure activitats conjuntament, però es troben amb dificultats d'horari, per això reiteradament demanen recolzament institucional.

Valoren que quan van a reunions al Consell de Dones es troben que la realitat d'associacions que estan a municipis grans és molt diferent, compten amb més recursos i poden desenvolupar més projectes i iniciatives adreçades a les dones.

Altre factor que manifesten és que caldria poder comptar també amb recolzament tècnic per part dels ajuntaments a l'hora d'orientar-les i ajudar-les en el desenvolupament d'activitats, atès que elles no poden gestionar adequadament alguns projectes o tirar endavant iniciatives, perquè no disposen de temps, i a vegades dels coneixements per poder gestionar-los com es requereix.

L'aspecte econòmic també és important no hi ha subvencions o a vegades no hi accedeixen a demanar-les, perquè necessitarien recolzament per poder fer totes les gestions necessàries o les iniciatives que es subvencionen no coincideixen amb les seves activitats.

També valoren que caldria poder tenir col·laboració a l'hora de fer difusió de les activitats que en fan i tenir espais on comunicar-se entre elles per poder anar creant xarxa i compartir iniciatives.

En quan a detecció són conscients que tenen dificultat per arribar a les joves i a les dones migrades, veuen que les joves estan afectades per les desigualtats i volen incidir en aquests aspectes, però no reben resposta quan s'adrecen específicament a elles. D'altra banda, són conscients de les necessitats de les dones que provenen d'altres països però no han trobat la fórmula per que es puguin crear espais de coneixement mutu i on poder participar conjuntament en activitats.

A la Comarca hi ha 5 associacions de dones novingudes, que fan activitats i col·laboren en dates significatives, AAMAL és la més activa oferint activitats, però també es troben limitades, doncs són dones voluntàries i moltes vegades no disposen de temps per poder realitzar alguns projectes que les podrien ajudar a millorar la seva situació. Bàsicament ofereixen espais de trobada, activitats lúdiques i formatives a les dones que atenen.

És important tenir present aquesta informació a l'hora de plantejar com donar resposta a aquestes demandes per aconseguir sumar forces en el treball per a la igualtat a la comarca.

INICIATIVES DESENVOLUPADES DES DE DIFERENTS ÀREES I SERVEIS DE LA COMARCA

SERVEIS D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES

A la comarca hi ha els següents Serveis d'Atenció a les Dones

Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) Comarcal

Consell Comarcal del Baix Empordà

Pl. Joan Carreras i Dagas, 4-5, bxs.

17100 La Bisbal d'Empordà

siad@baixemporda.cat

<http://www.baixemporda.cat/dona/>

Tel. 972 64 23 10

Servei d'Igualtat i Atenció a les Dones

Escoles Velles

C/ Coll i Vehí, 16

siad@labisbal.cat

Tel. 972 64 67 37. Cal concertar cita prèvia

Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD)

Ajuntament de Palafrugell

C. Pals, 77. 17200 Palafrugell **Tel. 972 61 18 79**

Punt d'Igualtat. Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD)

Ajuntament de Santa Cristina d'Aro

Ptge. Pompeu Fabra, 2

17246 Santa Cristina d'Aro **Tel. 972 83 73 91**

Servei d'Igualtat i Atenció a les Dones (SIAD)

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

Centre Cívic Vilartagues (1r pis)

Pl. Salvador Espriu, s/n. 17220 Sant Feliu de Guíxols **Tel. 972 82 01 01**

A la comarca hi ha 4 ajuntaments que tenen serveis específics per treballar temes d'igualtat, dos d'ells, Palafrugell i St. Feliu de Guíxols a través de contracte programa amb l'Institut Català de les Dones i dos per què des de l'ajuntament hi ha hagut voluntat política de crear aquests serveis.

Santa Cristina d'Aro té un Punt d'Igualtat que depèn directament de l'ajuntament i La Bisbal d'Empordà disposa d'un Servei d'Igualtat i Atenció a les Dones, a través de conveni de prestació de serveis Tècnics especialitzats amb el Consell Comarcal, que

desenvolupa diferents accions i iniciatives per a la implementació de polítiques d'igualtat al municipi.

A més el Consell Comarcal també té un Servei d'Informació i Atenció a les dones a Través de contracte programa amb l'Institut Català de les Dones.

Tots els serveis es coordinem periòdicament a través d'una taula tècnica on es comparteixen iniciatives i idees i, a vegades, s'han promogut campanyes conjuntes per incidir en la implementació de polítiques d'igualtat a la Comarca.

Des del Siad s'ofereixen els següents serveis:

- ➔ **Punt d'informació per a les dones** sobre qualsevol tema que sigui del seu interès.
- ➔ **Atenció i suport personalitzat**
- ✦ **Informació i assessorament psicològic**
 - ✓ Servei d'assessorament i orientació psicològica gratuït adreçat a les dones que requereixen una consulta personal i confidencial per tractar qualsevol dubte sobre sexualitat, relacions de parella, atenció als fills, elaboració del dol...
 - ✓ Derivació als serveis especialitzats depenent de la demanda.
- ✦ **Informació i assessorament jurídic**
 - ✓ Servei d'assessoria i orientació jurídica gratuït, adreçat a les dones que requereixen una consulta personal i confidencial amb una advocada per a tractar qualsevol dubte sobre dret familiar, conflictes de propietats, drets laborals, assetjament..
 - ✓ Derivació als serveis especialitzats depenent de la demanda.
- ➔ **Assessorament sobre ajuts i subvencions**
 - ✓ Informació sobre ajuts i subvencions a les dones.
 - ✓ Informació sobre ajuts i subvencions a les associacions.
- ➔ **Suport a les associacions de dones**
 - ✓ Informació per a la participació en l'associacionisme.
 - ✓ Difusió de les activitats realitzades per les associacions de dones.
 - ✓ Informació sobre l'aportació de les associacions de dones envers la comunitat.
- ➔ Tallers especialitzats per afavorir l'apoderament de les dones.
- ➔ Activitats diverses per promoure la igualtat entre la ciutadania (Tallers a centres d'ensenyament, xerrades d'interès per a les dones, activitats formatives...).

Des del Siad del Consell Comarcal a més s'ofereix:

- ➔ **Assessorament als ajuntaments en temes d'implementació de polítiques d'igualtat.**

Tot i que des que es van posar en marxa aquests Serveis l'any 2007 es pot dir que han estat elements clau per a treballar la igualtat a la comarca, es valora que cal continuar treballant per poder arribar al punt que des de tots el municipis, tenint en compta les seves característiques, es puguin desenvolupar polítiques que afavoreixin la igualtat efectiva entre tota la ciutadania.

A més des de l'entrada en vigor de la Llei 17/2015 cal que totes les administracions públiques posin en marxa mecanismes per desenvolupar polítiques d'igualtat i així donar compliment a tot el que estableix la llei com a responsabilitat dels ens locals.

BENESTAR SOCIAL – ATENCIÓ ESPECIALITZADA EN VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Són molts els serveis que s'ofereixen a la ciutadania per millorar el seu benestar a la comarca, aquí ens centrarem en el servei que es dona des de l'Àrea a l'Atenció a la família i que van adreçats específicament a dones víctimes de violència i als seus fills i filles. Seguidament exposarem les dades de les intervencions fetes des de l'Àrea d'Atenció a la Família del Consell Comarcal en referència a la violència de gènere i que han estat estretes de la memòria de l'Àrea d'Atenció a les famílies 2015.

L'AAF es crea l'any 1999, amb la implantació d'un programa per a famílies desestructurades amb menors de 0-3 anys (creat al 1994) i un que s'inicia el 1996 adreçat a dones que pateixen violència masclista.

La constitució i manteniment de l'Àrea ha estat possible gràcies a la feina realitzada pels diferents professionals que han passat per ella. També gràcies a la sensibilització dels serveis públics (polítics i treballadors dels serveis socials). Tots aquest professionals han fet palès les disfuncionalitats relacionals de les famílies que s'atenen i la necessitat d'una atenció per part de professionals especialitzats en aquest camp. Tant des de la vessant relacional com en trauma (atenció directe des dels serveis socials). Aquestes necessitats han estat elevades a les autoritats tant tècniques com polítiques.

L'Àrea d'Atenció a la Família al llarg dels anys ha anat creixent, gràcies a la col·laboració dels Ajuntaments de la comarca, dels programes subvencionats pel departament de Benestar Social i Família. En aquests moments està finançada en la seva pràctica totalitat pels Ajuntaments.

La totalitat de les intervencions familiars les emmarquen en tres grans blocs:

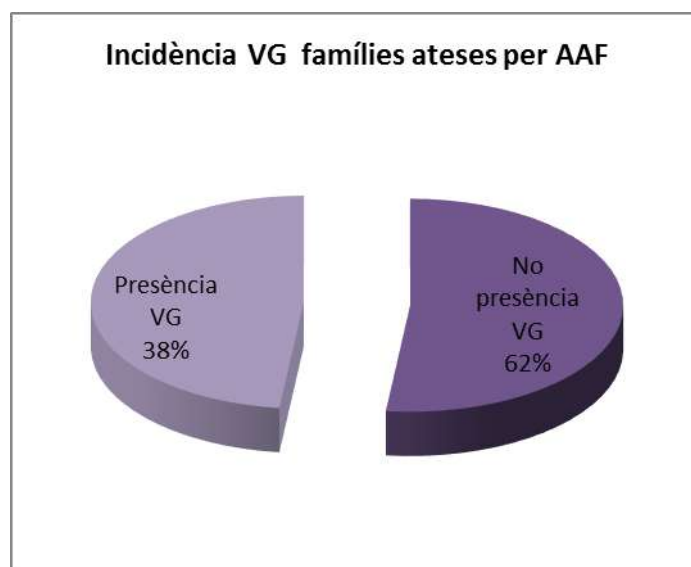
- Violència de gènere (VG)
- Maltractament infantil (MI)
- Dificultats en dinàmiques relacionals (DDR)

VIOLENCIA DE GÈNERE 2015

INCIDÈNCIA VG FAMÍLIES ATESES:

Del total de les famílies ateses durant l'any 2015 (474), un 37% corresponen a l'atenció de la violència de gènere, un 17% es correspon a maltractament infantil i el 46% a dificultats en les dinàmiques relacionals familiars.

	No presència VG	Presència VG	Total famílies ateses
Incidència VG famílies ateses per AAF	297	174	471

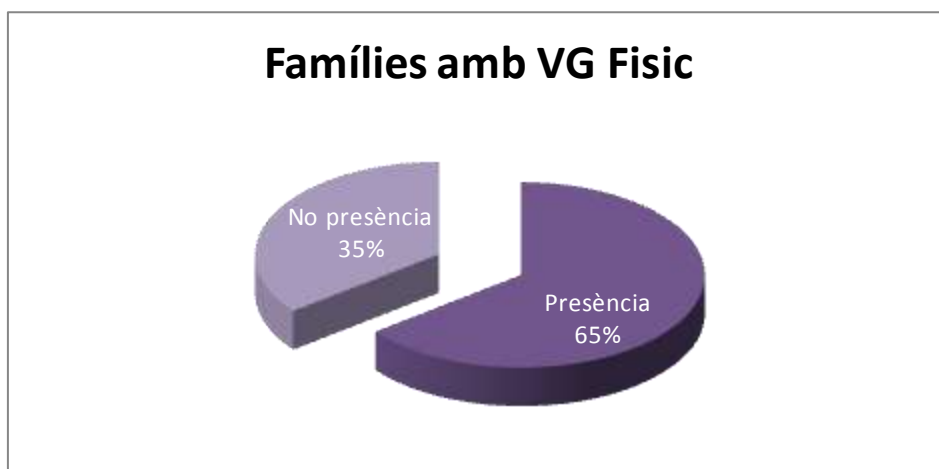
FORMES DE LA VIOLENCIA DE GÈNERE

A l'hora d'analitzar la violència de gènere hem contemplat la tipologia de la violència i hem diferenciat la violència física de la psicològica, sexual, aïllament social i econòmica. Entenem per violència psicològica aspectes com insults, menyspreu, humiliacions, amenaces i aïllament social.

Cal tenir en compte que en la violència de gènere està implícit el dany emocional de la persona que és agredida. Per tant el 100% de les famílies (172) ateses per violència de gènere han patit violència psicològica.

VIOLENCIA DE GÈNERE FÍSIC

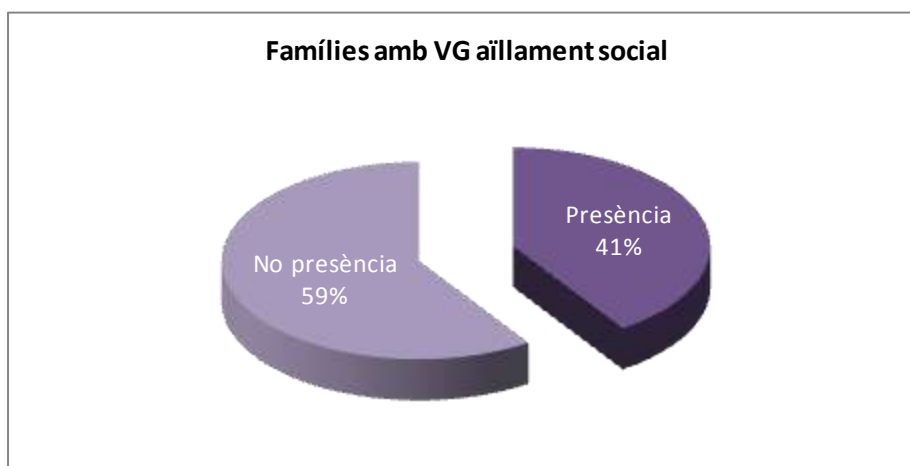
	Presència	No presència	Total
Famílies amb VG Físic	111	61	172

De les 172 famílies on hi ha presència de violència, un 65% presenten agressions físiques.

VIOLENCIA DE GÈNERE AMB AÏLLAMENT SOCIAL

	Presència	No presència	Total
Famílies amb VG aïllament social	78	94	172

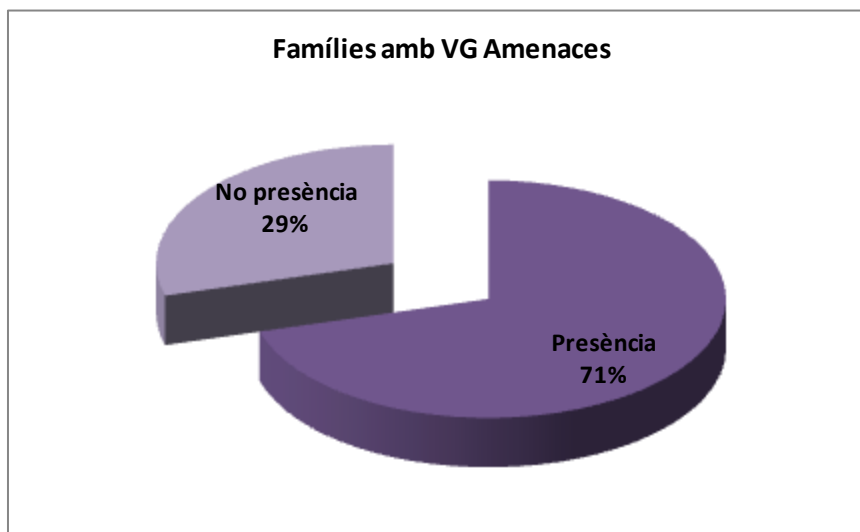

L'aïllament social forma part del procés de maltractament que pateixen les dones. Es tracta d'un procés d'aïllament progressiu on la dona va perdent el suport social que dificulta la sortida del cicle de violència de gènere.

En aquest sentit hem considerat important ressenyar el percentatge d'aïllament social que han patit les persones maltractades. Aquest té una incidència del 41% del total de les famílies ateses per violència de gènere.

VIOLENCIA DE GÈNERE AMB AMENACES

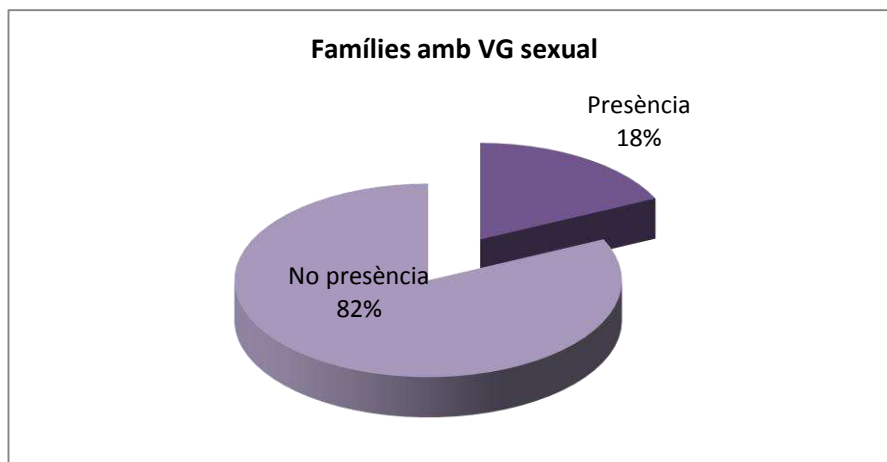
	Presència	No presència	Total
Famílies amb VG Amenaces	120	50	172

Les amenaces són un altre tipus de violència inclosa dins la violència psicològica. Un 37% de les dones ateses refereixen aquest tipus de conducta per part de les seves parelles. En la violència de gènere s'estableix una relació asimètrica de poder, les amenaces són una forma de generar por i bloqueig.

VIOLENCIA DE GÈNERE SEXUAL

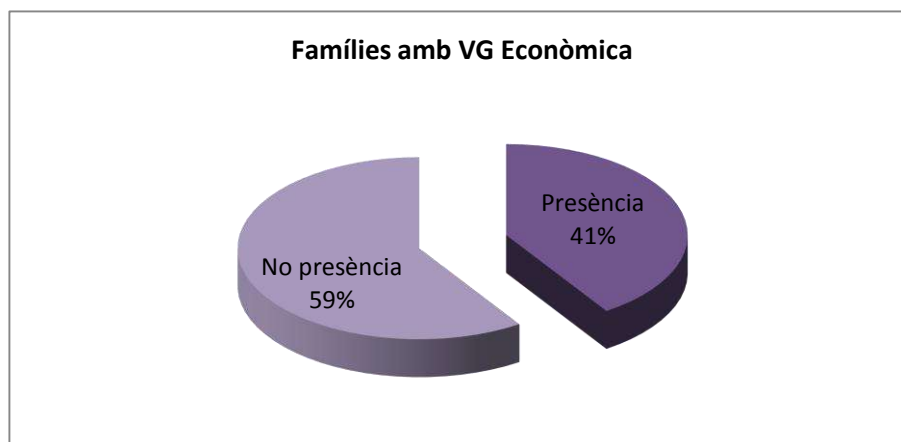
	Presència	No presència	Total
Famílies amb VG sexual	31	141	172

De les 172 famílies ateses per violència de gènere, durant el període 2015, un 18% d'aquestes han patit agressions sexuals per part de la seva parella.

VIOLENCIA DE GÈNERE ECONÒMICA

	Presència	No presència	Total
Famílies amb VG Econòmica	70	102	172

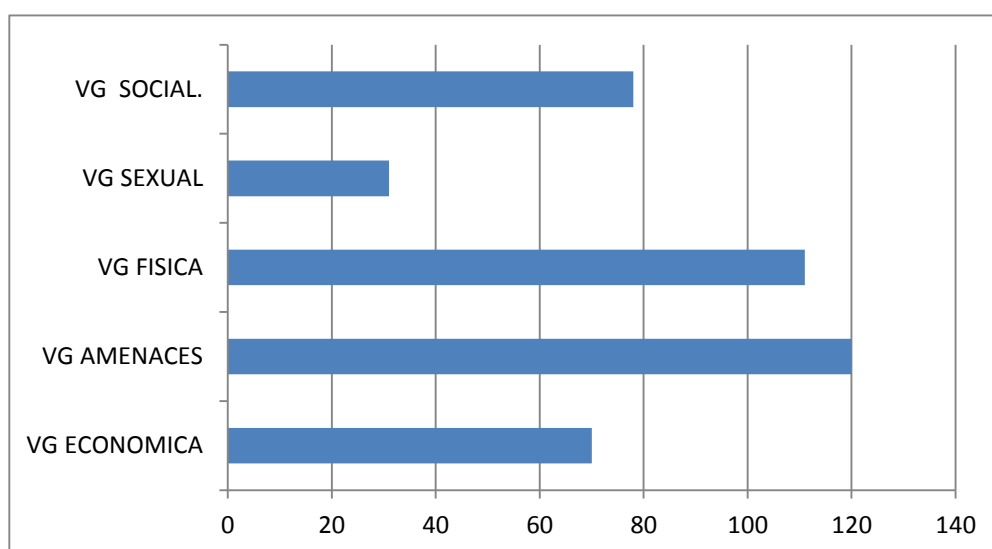

La violència de gènere es manifesta afectant a moltes de les àrees de vida de la persona, com la relacional, familiar, personal, laboral.... En aquest sentit una de les

violències exercides vers la dona és la violència econòmica (no disposar de diners per l'economia familiar, dependència, sotmetiment...). Aquest és un indicador a tenir en compte en l'atenció psicoterapèutica. En aquest moment de crisi econòmica hem pogut observar que les dones que pateixen maltractament en l'entorn familiar, els resulta difícil poder trencar amb el cicle de violència i iniciar una nova vida quan és dona una dependència econòmica del maltractador.

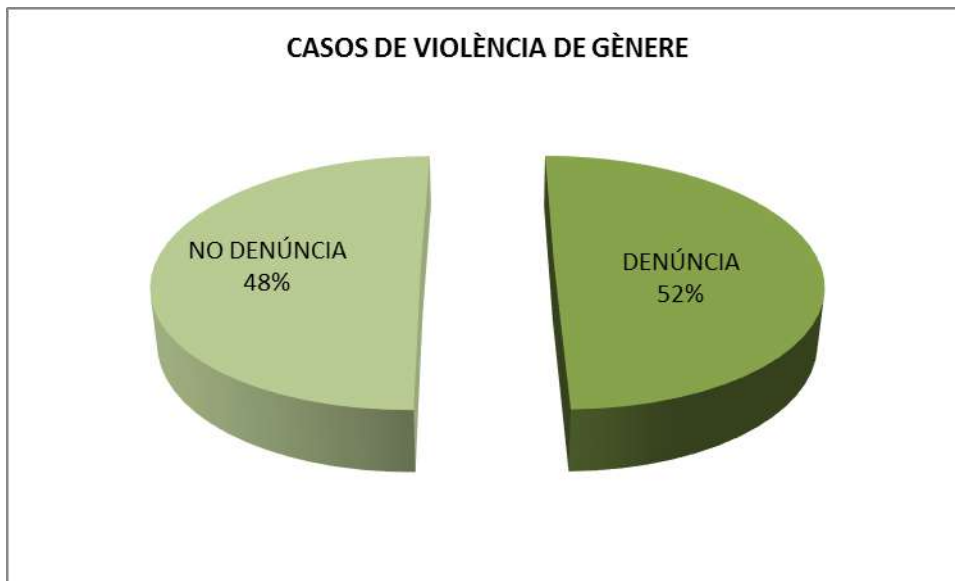
Durant aquest any, la població atesa per violència de gènere que ha patit violència econòmica ha estat d'un 70%.

FORMES DE VIOLÈNCIA ATESA

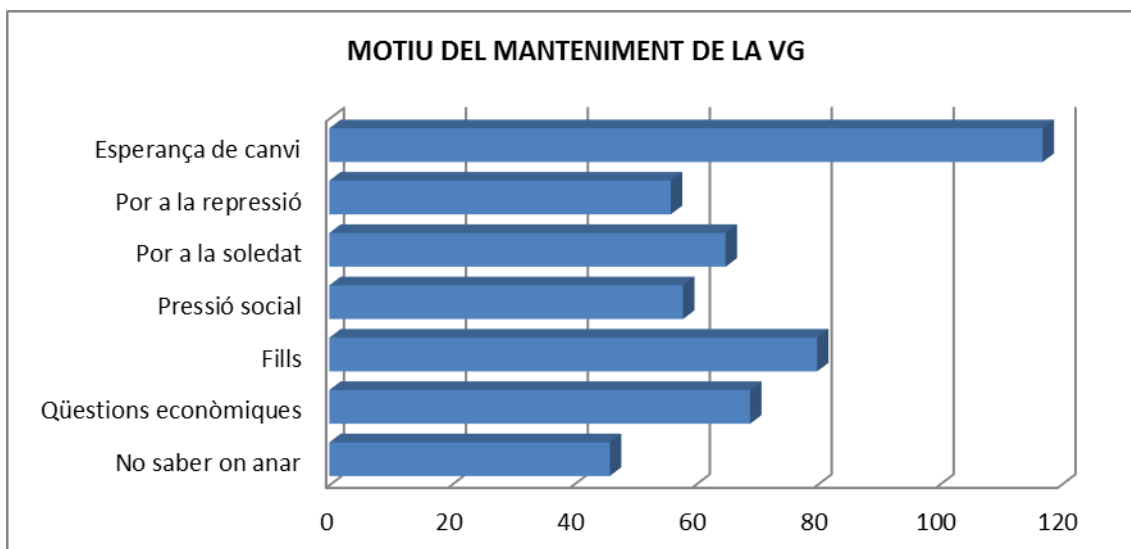
Observem com la violència física destaca per sobre de les altres formes de violència, seguides per les amenaces i l'aïllament social. Cal esmentar que les formes de violència no es presenten mai de manera aïllada i en una mateixa persona maltractada es poden donar els altres tipus de violència indicats. Pel que fa el malestar psicològic està intrínsec en la violència i per tant l'han patit el 100% de les dones ateses.

VIOLÈNCIA DE GÈNERE I DENÚNCIES

Del total de dones ateses el 52% ha tramitat denuncia a mossos d'esquadra. Aquesta dada evidencia com les dones maltractades no acaben d'utilitzar els recursos que tenen a l'abast per protegir-se. Les múltiples raons per explicar aquest fet es troben incloses en els mateixos processos de violència, com per exemple la por a les represàlies del maltractador, el sentiment d'indefensió i la desconfiança en el sistema judicial i de protecció junt amb el risc de la victimització secundària...

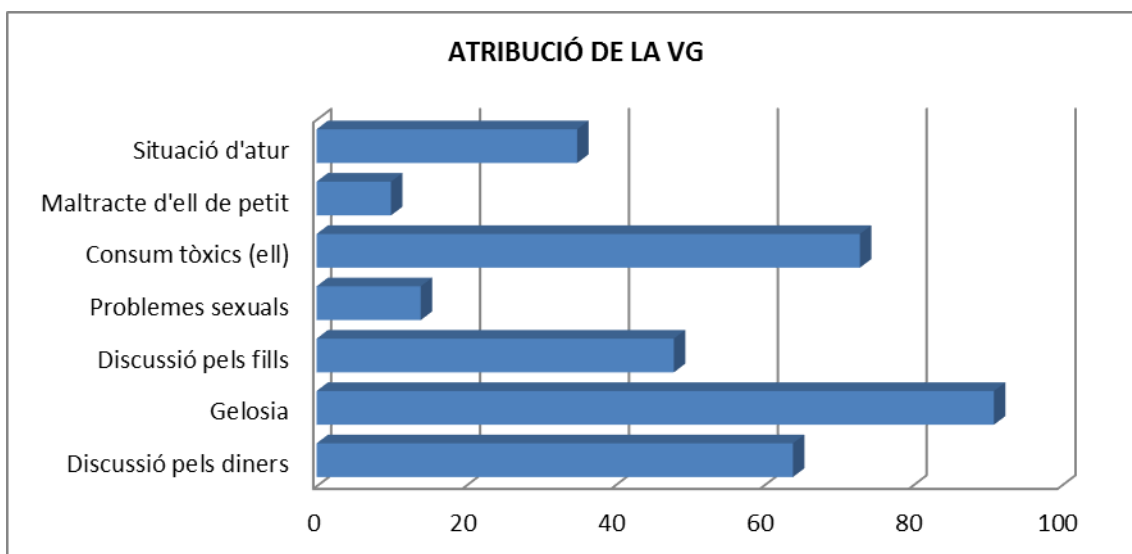
MOTIU DE MANTENIMENT DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

El factor que genera més permanència de les dones en la relació violenta o que fa que triguin més en trencar aquesta relació és "l'esperança de canvi" de l'home maltractador, aquest aspecte és un factor que està relacionat amb el cicle de la

violència de gènere en el qual la fase de penediment és un reforç intermitent pel manteniment de la violència (Walker, L).

Cal també fer esment a les “qüestions econòmiques”, venen reforçades per la crisi que viu el país i no permet, en molts casos, una autonomia suficient per engegar un nou projecte de vida. Si aquest darrer factor l'acompanyem del fet de l'existència de fills, els canvis es fan més difícils i aquests processos d'autonomia arrosseguen als fills a un projecte indefinit en el temps.

Com es pot apreciar en el gràfic, l'atribució majoritària per part de les dones víctimes de Violència de Gènere sobre el motiu de maltractament són en primer lloc per Gelosia, en segon lloc per consum de tòxics i en tercer lloc per motius econòmics.

MENORS ATEOS 2015

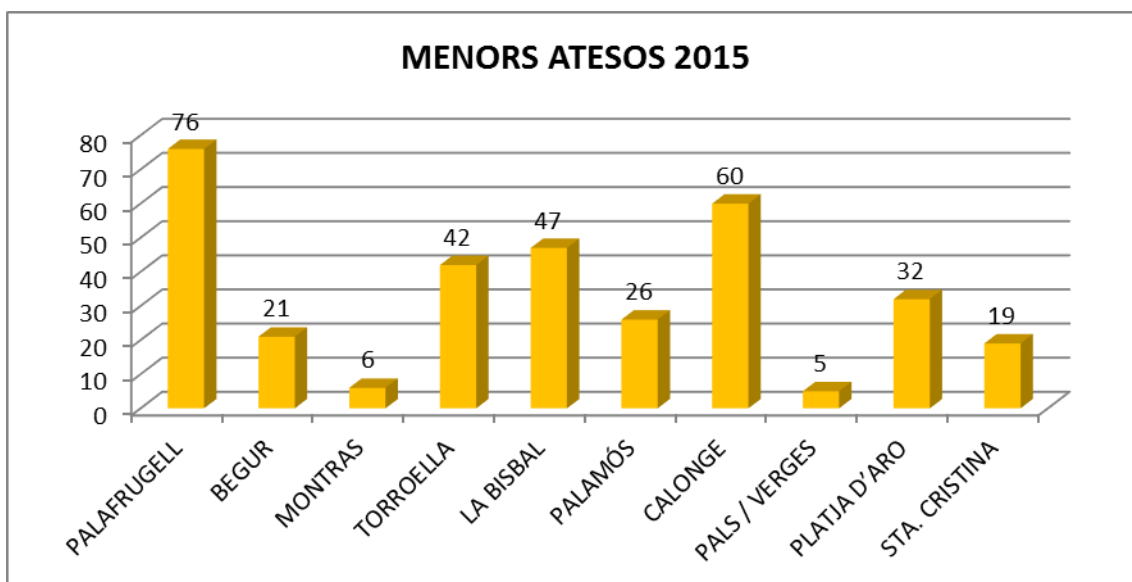
Pel que fa referència a la psicoteràpia amb menors, es dirigeix a l'interval que va dels 6 anys fins als 18 anys (excepcionalment s'atén algun menor entre la franja de 3-6 anys).

Durant l'any 2015, l'AAF va atendre un total de 333 menors:

FRANJA EDAT	Menors atesos 2015
0-3	5
4-6	10
7-12	103
13-16	114
17	101
TOTAL	333

MENORS ATEOS PER POBLACIONS

SBAS	Menors atesos 2015
Palafrugell	76
Begur	21
Mont-ras	6
Torroella	42
La Bisbal	47
Palamós	26
Calonge	60
Pals/Verges	5
Platja d'Aro	32
Santa Cristina	19
TOTAL	333

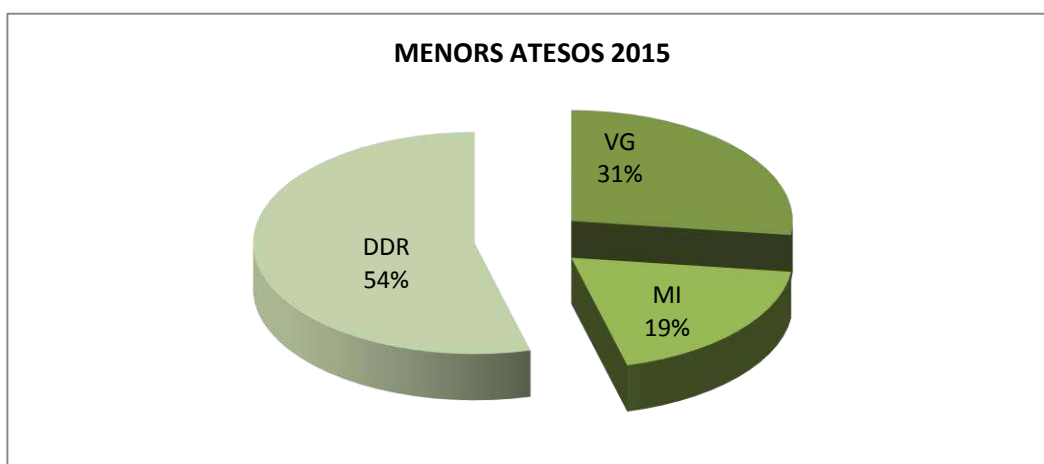

(*) Aquestes dades estan sotmeses a la ràtio d'hores contractades per cada població.

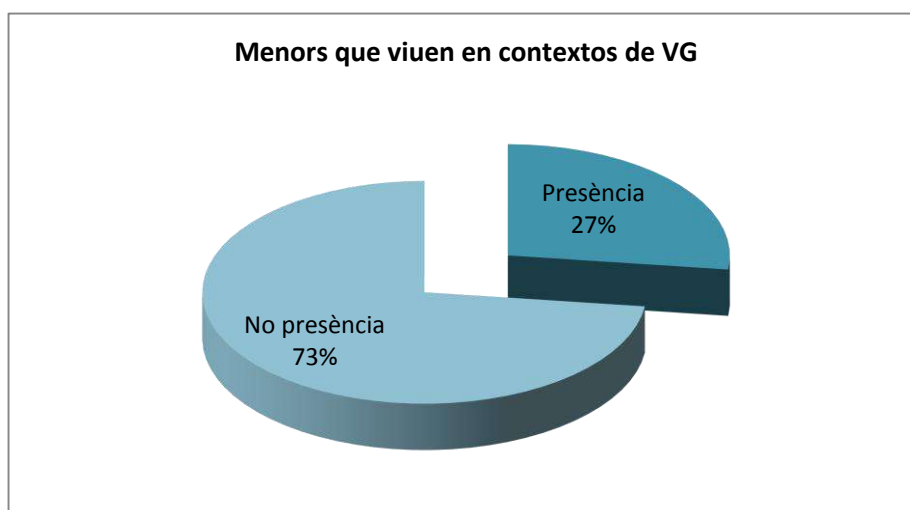
Així doncs de les 889 persones ateses durant el 2015, el 37,46% són menors; dels 333 menors atesos durant el 2015, el 54% (180) fan referència a menors que es troben en contextos disfuncionals (DDR). El 31% dels menors viuen en contextos de VG i tot i que en alguns casos no són objecte directe de la violència si que en pateixen les conseqüències; per tant els considerem menors que estan patint algun tipus de maltractament infantil. La resta (19%) són menors que han estat objecte directe d'algun tipus de maltracte (físic, psicològic, sexual...). A destacar d'aquesta darrera dada que són 63 menors que són víctimes de circumstàncies molt greus.

En el 19% de menors atesos per Maltractament Infantil, no es troben inclosos aquells menors que viuen en contextos de violència de gènere, que també considerem que estan rebent algun tipus de maltractament.

Tipologia d'Intervenció	Menors atesos 2015
VG	90
MI	63
DDR	180
TOTAL	333

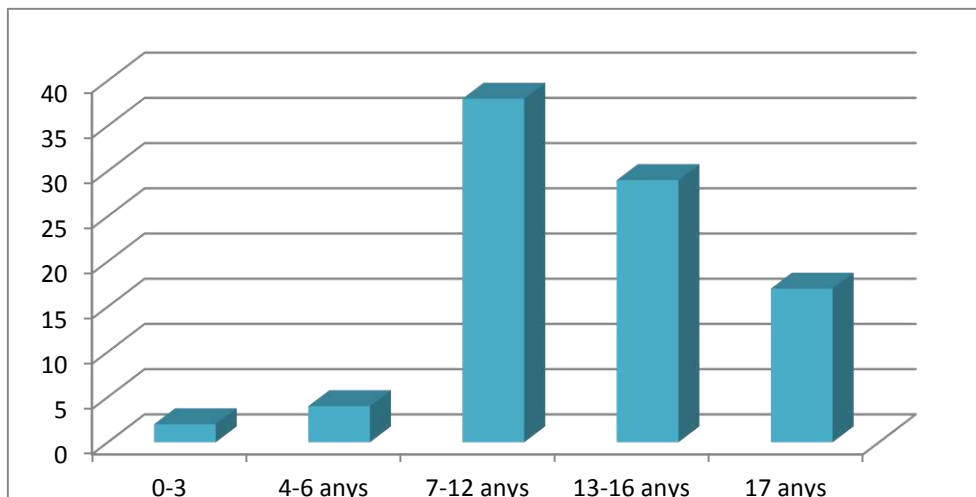

	Presència	No presència	Total
Menors que viuen en contextos de VG	90	243	333

El 27% dels menors atesos pateixen d'alguna forma, les conseqüències que generen el contextos de la violència de gènere.

INTERVALS EDATS MENORS FILLS DE LA VG	Nº
0-3 anys	2
4-6 anys	4
7-12 anys	38
13-16 anys	29
17 anys	17

La franja d'edat de menors atesos per l'AAF més freqüent és la compresa entre els 7-12 anys, fet que ens permet poder fer un treball d'atenció i també de prevenció.

ALTRES INTERVENCIONS TERAPÈUTIQUES:

TREBALL GRUPAL i PREVENTIU

L'Àrea d'Atenció a la Família ha treballat aquest any els següents grups psicoterapèutics:

- Grup psicoterapèutic d'enfortiment de **competències marentals**:
 - 2 grups a Palafrugell amb un total de 20 mares, en cada grup es realitzen 12 sessions amb entrevista pre i post de valoració.
 - Palamós. Dues sessions en el grup de competències parentals i marentals.
 - Torroella de Montgrí: taller d'emocions amb 13 menors, de 10 sessions amb entrevista pre i post als progenitors o adults de referència.⁶

⁶ Dades estretes de la Memòria de l'Àrea d'Atenció a la família de 2015

Equip d'Atenció a les famílies està compost per set professionals que treballen conjuntament amb l'equip de les SBAS de cadascun dels municipis, són aquests professionals els que deriven els casos a l'Àrea d'Atenció a la Família.

Els Serveis Bàsics d'Atenció Social (SBAS) recullen les demandes d'intervenció des de l'escola, EAPS, mossos d'esquadra, serveis sanitaris (CSMIJ; SAM, medicina general), CDIAP, EAIA i dels seus propis plans de treball.

En els casos derivats es realitza una avaluació de la situació i de les necessitats i s'estableix un pla de treball terapèutic, alhora que un pla d'intervenció amb l'equip de serveis socials i amb els professionals de la xarxa.

Pel que fa a l'atenció a dones víctimes de violència de gènere es pot constatar que la Comarca del Baix Empordà té cobert tot el territori i que es treballa des del criteri de proximitat, en el mateix municipi.

L'únic municipi que no té aquest servei amb conveni amb el Consell Comarcal és St. Feliu de Guíxols que compta amb una professional que és la responsable de donar atenció psicològica a les dones i que està dins l'Equip de l'SBAS.

BENESTAR SOCIAL – ALTRES RECURSOS PER A LA INTERVENCIÓ I LA COORDINACIÓ PROFESSIONAL REFERENTS A LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

A banda del servei especialitzat que es dona des de l'Àrea d'Atenció a la família també hi ha diferents **taules per a evitar la Mutilació Genital Femenina**, a les SBAS de La Bisbal d'Empordà, Sant Feliu de Guíxols, Santa Cristina d'Aro i Torroella de Montgrí/Ullà.

Aquestes taules es reuneixen periòdicament i estan compostades per diferents professionals de Serveis Socials, Salut i Seguretat, d'aquesta manera els professionals estableixen circuits de coordinació per evitar que es donin casos de mutilació.

També hi ha **Una comissió Comarcal de violència** que en aquest moments està una mica inactiva, caldria tornar a activar-la. Durant 2016 s'ha valorat que cal tornar a definir els seus objectius i les persones que hi participen, atès que inicialment era una comissió molt ampla i va anar bé per poder definir un circuit i propiciar que professionals de diferents serveis es coneguessin, atès que el circuit de comarques gironines és el que s'utilitza per a actuar en casos de violència a la Comarca, però es valora que cal tornar a engegar la Comissió per poder continuar fent una intervenció coordinada en casos de violència.

Castell-Platja d'Aro i S'Agaró compta amb una comissió municipal de violència que es reuneix un parell de cops a l'any i a la qual hi participen professionals de Serveis Socials, Mossos d'Esquadra, escoles, Salut Mental, ABS, i l'Àrea d'Atenció a la Família.

BENESTAR SOCIAL – IMMIGRACIÓ- SERVEI D'ACOLLIDA

Des del Servei d'Accollida s'ofereix formació a través de cursos de coneixement de la societat catalana i atenció a les persones a través d'agents d'acollida.

Des del Servei es detecten dificultats per part de les dones nouvingudes idiomàtiques i de relació.

Moltes dones mostren poques habilitats per relacionar-se amb l'entorn i això provoca que no participin en activitats i moltes es tanquen a casa. També tenen mancances de formació la qual cosa no els hi permet entrar en el món laboral.

Emocionalment caldria que poguessin disposar d'espais on treballar el dol migratori i els hi permetés adaptar-se millor a les situacions en les quals es troben.

En relació amb els seus fills i filles es valora que tenen mancances per poder gestionar adequadament les seves relacions, perquè a vegades les diferències culturals entre la cultura d'origen i la societat on han de desenvolupar-se poden donar lloc a problemes de relació.

Un altre aspecte important és el desconeixement dels serveis on poden adreçar-se per rebre ajuda i orientació.

Caldria poder dissenyar projectes on es donin resposta a aquestes necessitats.

PROMOCIÓ ECONÒMICA- FORMACIÓ-OCUPACIÓ-EMPREDORIA

A la Comarca hi ha serveis de Promoció Econòmica al Consell Comarcal del Baix Empordà i al ajuntaments de Palafrugell, Torroella de Montgrí, la Bisbal d'Empordà, Forallac, Begur, Palamós, Sta. Cristina d'Aro, Calonge, Castell-Platja d'Aro i S'Agaró i St. Feliu de Guíxols.

Des d'aquests Serveis es dona resposta a les necessitats d'ocupació formació i empenedoria a la comarca.

Des de l'àrea de promoció econòmica del Consell Comarcal es treballa per assolir una sèrie d'**objectius estratègics**: a) impulsar les polítiques d'igualtat relacionades amb l'ocupació; b) millorar l'ocupabilitat de les persones i millorar les accions destinades a ocupació; c) promoure l'esperit empenedor, recolzant les PIME i el desvetllament de

noves activitats emergents; emfatitzant especialment els nous filons d'ocupació i les NTIC; d) promoure i recolzar diferents mesures d'ocupació i desenvolupament local i e) promoure la formació ocupacional, clau per millorar les oportunitats de treball i de millora laboral. També participem en programes relacionats amb l'ocupació juntament amb d'altres consells comarcals de la província, entitats empresarials, cambres de comerç, sindicats i altres entitats.⁷

El treball es desenvolupa de forma coordinada amb les àrees de Promoció Econòmica de la resta de municipis amb les OTG, la patronal i els agents socials.

Des de l'àrea es desenvolupen diferents projectes adreçats a la ciutadania i als ajuntaments de la comarca.

Tot i que no hi ha un programa específic adreçat a dones sí que es té en compte que són un col·lectiu amb especials dificultats a l'hora de trobar ocupació i/o reinserir-se al món laboral.

Dins els projectes de formació ocupacional en els temes transversals es tracten els Riscos laborals, Medi ambient i la igualtat.

Des de l'àrea detecten que les dones són les que fan més ús dels recursos per a l'ocupació i la formació de la xarxa, les dificultats que presenten majoritàriament és que les dones solen ser les que s'encarreguen més de responsabilitats familiars i sovint això fa que passin temps fora del circuit i després tinguin dificultats a l'hora de reincorporar-se al món laboral.

També detecten que moltes dones han de compaginar les responsabilitats de cura i organització de la vida familiar a l'hora de posar-se a treballar, per la qual cosa cerquen jornades que els hi permetin compaginar la doble jornada.

Moltes de les dones opten per fer treballs dins l'economia submergida o accedeixen a contractes temporals i/o que no suposen el 100% de la jornada. Altre factor que han detectat que moltes de les dones tenen necessitats formatives per poder optar a un lloc de feina.

Des de l'àrea també es coordinen amb serveis socials a l'hora de donar resposta a les necessitats de col·lectius amb especials dificultats i es desenvolupen projectes per afavorir la inserció laboral d'aquest col·lectiu, que encara que no siguin específics per dones en alguns projectes són les dones majoritàriament les que hi participen.

⁷ Pla d'Acció de desenvolupament econòmic supralocal 2016. Baix Empordà

A l'hora de desenvolupar projectes ocupacionals es troben que depenent el perfil professional són més els homes o les dones les que hi participen (si són tasques administratives solen ser dones, si són tasques relacionades amb la construcció o jardineria solen ser homes).

JOVENTUT

La Comarca del Baix Empordà compta amb els següents serveis adreçats al jovent:

Servei comarcal:	Oficina Jove del Baix Empordà	-	La Bisbal d'Empordà
Serveis municipals:	Àrea Joventut la Bisbal	-	La Bisbal d'Empordà
	Can Genis	-	Palafrugell
	Punt Jove	-	Palamós
	Espai Jove	-	Calonge
	Àrea de Joventut	-	Castell-Platja d'Aro
	Punt d'Informació Juvenil	-	Sant Feliu de Guíxols
	Zona Jove	-	Santa Cristina d'Aro

Serveis municipals compartits:

- Mont-ras, Vall-llobrega i Forallac
- Albons, Bellcaire d'Empordà i la Tallada d'Empordà

OFICINA JOVE

Les **Oficines Joves** són equipaments de la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil (XNEJ), on la gent jove troba tots els serveis necessaris per tal d'afavorir la construcció del propi projecte de vida.

L'Oficina Jove és un nou model d'equipament juvenil d'abast comarcal, que aglutina serveis d'informació i orientació i uns serveis especialitzats d'assessorament en matèria de treball, salut, educació i habitatge per a les persones joves.

Els serveis que ofereix adreçat a les persones joves són:

Servei d'Assessorament en Habitatge

- Orientació i assessorament en cerca d'habitatge.
- Mediació entre propietaris i llogaters/compradors.
- Tramitació d'ajuts.
- Difusió d'ofertes complementàries al lloguer (compartir pis, taulell d'anuncis...).
- Informació d'Habitatge de Protecció Oficial.
- Assessorament legal.

Treball

Amb l'objectiu de facilitar l'accés dels joves al món del treball i vetllar per les seves condicions laborals, les oficines joves implementen serveis específics d'orientació professional, intermediació en el mercat de treball, assessorament jurídic laboral, i suport a l'emprenedoria entre d'altres.

Salut

L'orientació i l'assessorament en el consum de tòxics, l'ús responsable de noves tecnologies, l'àmbit de la salut mental, una alimentació saludable o els TCA (Trastorns de la Conducta Alimentària) són alguns dels temes dels quals es desplega informació i serveis a través de la xarxa. Però no acaba pas aquí el llistat: segueix amb una sèrie d'activitats dinamitzadores, tallers, cursos i material divulgatiu divers per fer prendre consciència als joves de la pròpia salut.

Educació

Tasques d'orientació en matèria d'educació, assessorament de forma individualitzada en itineraris acadèmics professionals i en matèria legal (en temes com l'homologació de títols i la convalidació d'estudis), i s'encarrega de la coordinació dels recursos i el treball en xarxa en l'àmbit d'influència de cada oficina.

Tant els serveis municipals com els serveis municipals compartits (petits municipis), tenen com a objectiu ser un instrument adreçat a les persones joves on puguin trobar recursos lúdics, de formació, culturals, de salut... que els hi siguin d'utilitat.

El personal tècnic detecta necessitats i intenten donar resposta desenvolupant accions i activitats adreçades a donar resposta a aquestes.

Pel que fa a promoció de la igualtat i la prevenció de la violència de gènere s'han fet algunes activitats i desenvolupat algun projectes, però en aquests moments no es pot dir que estiguin consolidat.

Si bé el personal tècnic té consciència que cal incidir en aquests aspectes, amb la quantitat d'activitats que desenvolupen i el treball del dia a dia no s'ha treballat de forma transversal per introduir la perspectiva de gènere en els seus projectes.

A la Bisbal d'Empordà aquest any s'ha engegat la campanya de No és No, que es va iniciar a l'agost, en motiu de la festa major i que continua durant els actes adreçat a persones joves.

També es fan xerrades als IES de Torroella de Montgrí, la Bisbal d'Empordà i Palafrugell adreçades a l'alumnat en referència a estereotips de gènere i prevenció de la violència masclista.

Es considera que cal incidir en aquests aspectes i que en el Pla cal que es comencin a plantejar accions per poder treballar coordinadament entre les àrees de joventut i igualtat per tal de començar a treballar en ferm la transversalització de gènere en les polítiques de joventut a nivell comarcal.

ESPORTS

En relació a l'esport a la comarca es compta amb el **Consell Esportiu del Baix Empordà** que és una entitat privada d'interès públic i social, sense ànim de lucre, amb personalitat jurídica pròpia i amb capacitat d'obrar, per al compliment de les seves funcions i amb les limitacions que assenyalen les lleis i normes vigents aplicables.

Té com a principal objectiu el foment, l'organització i la promoció de l'activitat esportiva en edat escolar dins del seu àmbit territorial que comprèn els municipis d'Albons, Begur, Bellcaire d'Empordà, la Bisbal d'Empordà, Calonge, Castell-Platja d'Aro, Colomers, Corçà, Cruïlles-Monells-Sant Sadurní de l'Heura, Foixà, Fontanilles, Forallac, Garrigoles, Gualta, Jafre, Mont-ras, Palafrugell, Palamós, Palau-sator, Pals, Parlavà, la Pera, Regencós, Rupià, Sant Feliu de Guíxols, Santa Cristina d'Aro, Serra de Daró, la Tallada d'Empordà, Torrent, Torroella de Montgrí, Ullà, Ullastret, Ultramort, Vall-llobrega, Verges i Vilopriu.

Les seves funcions van encaminades bàsicament al foment, la promoció i l'organització de l'activitat esportiva en edat escolar i amb aquesta finalitat realitzen les activitats següents:

- Coordinar i, si s'escau, organitzar les activitats esportives en edat escolar dins l'àmbit territorial corresponent.
- Organitzar els JEEC a la comarca en funció de les directrius establertes pel Secretari General de l'Esport de la Generalitat.

- Assessorar els ajuntaments, consell comarcal, clubs, escoles i altres entitats esportives de la comarca, en l'activitat esportiva a càrrec seu i, si s'escau, col·laborar en la seva execució.
- Col·laborar amb l'Escola Catalana de l'Esport i altres organismes competents en l'organització de cursos de formació i perfeccionament.
- Col·laborar amb les administracions i les entitats titulars per tal d'impulsar la millor utilització de les instal·lacions esportives de la comarca.
- Executar les activitats esportives que puguin encomanar els òrgans esportius de la Generalitat de Catalunya, els ajuntaments, consell comarcal i altres entitats públiques o privades competents, d'acord amb els convenis de col·laboració que puguin establir-se.

Des del Consell Esportiu del Baix Empordà al llarg d'aquests anys s'ha col·laborat en diferents activitats per promoure un canvi de relacions de gènere a través de l'esport i es va coordinar la iniciativa Mou-te per la igualtat a Platja d'Aro i a la Bisbal d'Empordà l'any 2015.

També s'han impulsat algunes activitats que finalment no es van poder realitzar perquè no es va trobar col·laboració per part d'altres organismes implicats, però des del SIAD del Consell Comarcal es continuen mantenint coordinacions per continuar promovent iniciatives en aquest sentit.

Analitzant la informació que conté aquest document tenim informació per veure la situació de les dones a la comarca del Baix Empordà.

SITUACIÓ DE LES DONES A LA COMARCA:

- ➔ Les dones representen, segons dades de 2015, el 50,83% de la població de la comarca.
- ➔ El percentatge de dones de més de 65 anys és del 19,91% en referència al total de dones de la comarca i del 9,98 % en referència a la població global de la comarca.
- ➔ El percentatge de població nascuda fora de l'Estat a 2015 era del 21,73% i d'aquest el 10,72% són dones.
- ➔ Les dones d'origen immigrant representen el 21,40% del total de dones de la comarca.
- ➔ Hi ha un elevat percentatge de dones estrangeres a la comarca provenen de països poc desenvolupats.
- ➔ El nombre de dones amb estudis universitaris és superior al dels homes.

- ➔ Segons dades de 2006 les dones representen el 60,2 % de les persones aturades de la comarca.
- ➔ Les dones utilitzen més els serveis d'ocupació de la xarxa pública que els homes.

ALTRES ASPECTES A TENIR EN COMPTE A L'HORA DE PLANIFICAR ACCIONS

- ➔ Deficiències en el transport públic.
- ➔ Dificultats de mobilitat intercomarcal.
- ➔ Desajust entre les ofertes i les demandes del mercat de treball.
- ➔ Elevat grau d'estacionalització de l'ocupació.

A continuació es presenta un llistat de punts forts i punts febles a partir de la diagnosi feta:

PUNTS FORTS

- ➔ Existència de Serveis específics d'atenció a les dones que s'han anat consolidant en el treball de la implementació de polítiques d'igualtat a la comarca.
- ➔ Existència a la comarca de municipis amb experiència en promoció de polítiques d'igualtat (Palafrugell, St. Feliu de Guíxols, Sta. Cristina d'Aro, la Bisbal d'Empordà).
- ➔ Bona cobertura a la comarca en l'atenció a les dones víctimes de violència de gènere i als llurs fills i filles.
- ➔ Predisposició per part dels centres educatius per implicar-se en accions per a la igualtat de gènere.
- ➔ Existència d'iniciatives i coordinació en les activitats que es desenvolupen en diferents municipis en diades internacionals.
- ➔ Predisposició per part de professionals comarcals per incloure la perspectiva de gènere en els programes d'orientació i inserció laboral.
- ➔ Consciència creixent de treballar a través de l'esport per un canvi de les relacions de gènere.
- ➔ Bona predisposició per part de professionals comarcals per incloure la perspectiva de gènere en els programes de polítiques de joventut.

- ⇒ Existència de teixits associatiu a diferents municipis de la comarca que treballen per la visibilització dels sabers de les dones, d'acompanyament a dones víctimes de violència masclista i que ofereixen activitats diverses per donar resposta a les necessitats de les dones.
- ⇒ Bona predisposició per part del moviment associatiu femení per col·laborar amb les iniciatives promogudes per part de les administracions.

PUNTS FEBLES

- ⇒ Concentració dels serveis d'atenció a les dones als municipis més grans la qual cosa dificulta l'accés als recursos a les dones dels municipis més petits.
- ⇒ Municipis grans sense recursos específics per treballar la implementació de polítiques d'igualtat.
- ⇒ Recursos econòmics insuficients per poder desplegar punts d'informació i atenció a les dones als municipis més petits.
- ⇒ Sensació de poca implicació (informació) per part dels municipis a l'hora de prioritzar la promoció de la igualtat de gènere en les seves polítiques.
- ⇒ Manca d'espais de coordinació tècnica per poder transversalitzar la perspectiva de gènere en diferents àrees i serveis del Consell Comarcal.
- ⇒ Dificultats per poder arribar a les dones immigrants.
- ⇒ Dificultat a l'hora de programar espais de trobada per al moviment associatiu, per poder intercanviar informació, experiències i programar actuacions comunes.
- ⇒ El treball amb el jovent dels pobles petits es veu afectat pel fet que quan comencen a estudiar ESO van a centres educatius propers i fora del seu municipi.
- ⇒ Dificultat per desenvolupar accions amb el jovent.
- ⇒ Manca de formació entre el personal tècnic per aplicar la perspectiva de gènere en les seves àrees de treball.

A partir d'aquesta situació s'ha dissenyat el Pla d'Acció que es troba al III Pla Comarcal d'implementació de polítiques d'igualtat al Baix Empordà.